

تاریخ آزمون

جمعه ۰۲/۰۶/۱۴۰۳

سوالات آزمون دفترچه شماره (۱) دوره دوم متوسطه پایه یازدهم انسانی

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۱۳۵	مدت پاسخگویی: ۱۴۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

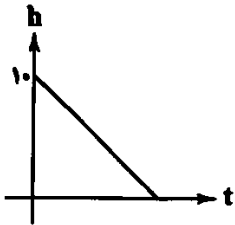
دقیقه	شماره سؤال	نوع سؤال	تعداد سؤال	عنوان سؤال	گروه
۳۵ دقیقه	۲۰	اجباری	۲۰	ریاضی و آمار ۱	ریاضی و آمار
	۳۰	اختیاری	۱۰	ریاضی و آمار ۲	
۲۵ دقیقه	۴۵	اجباری	۱۵	عربی زبان قرآن ۱	زبان عربی
	۵۵	اختیاری	۱۰	عربی زبان قرآن ۲	
۱۵ دقیقه	۷۰	اجباری	۱۵	اقتصاد	
۲۰ دقیقه	۸۰	اجباری	۱۰	علوم و فنون ادبی ۱	علوم و فنون ادبی
	۹۰	اختیاری	۱۰	علوم و فنون ادبی ۲	
۱۵ دقیقه	۱۰۵	اجباری	۱۵	منطق	
۱۵ دقیقه	۱۱۵	اختیاری	۱۵	فلسفه ۱	
۱۵ دقیقه	۱۲۵	اختیاری	۱۵	روان شناسی	

۱- در تابع خطی $f(x) = ax + b$ اگر دامنه و برد به ترتیب برابر با بازه‌های $(-2, 0)$ و $(-1, 2]$ باشد، مقدار $f(-1)$ کدام است؟

- (۱) صفر (۲) $\frac{1}{3}$ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) ۱

۲- متحرکی از ارتفاع ۱۰ متری با سرعتی ثابت در حال پایین آمدن است. نمودار مقابل رابطه بین ارتفاع و زمان طی شده از آغاز حرکت را نشان می‌دهد. اگر این متحرک در هر ثانیه $\frac{1}{5}$ متر را طی کند، پس از چند ثانیه به زمین می‌رسد؟

(۱) $\frac{2}{3}$

(۲) $\frac{1}{3}$

(۳) ۱۵

(۴) $\frac{2}{3}$

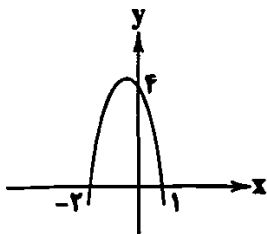
۳- یک کارگاه، قیمت نوعی کالا را ۲۰۰ هزار تومان اعلام کرده است. اگر تابع هزینه تولید x واحد از این کالا $C(x) = x^2 + 40x + 100$ (هزار تومان) باشد، ماکزیم سود به ازای فروش چند واحد کالا به دست می‌آید؟

- (۱) ۶۳ (۲) ۱۶۰ (۳) ۴۰ (۴) ۸۰

۴- اگر محور تقارن سهمی مربوط به تابع $f(x) = -x^2 + mx + n$ برابر با خط $x = -1$ باشد و سهمی محور y را در نقطه $(-2, 2)$ قطع کند، برد تابع f کدام است؟

- (۱) $(-\infty, 2]$ (۲) $[2, +\infty)$ (۳) $[-2, +\infty)$ (۴) $(-\infty, -2]$

۵- معادله سهمی مقابل کدام است؟

(۱) $y = -4x^2 + 2x + 4$

(۲) $y = -2x^2 + 2x + 4$

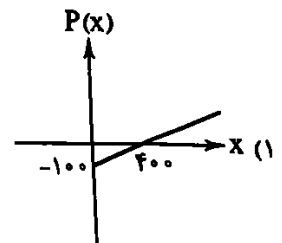
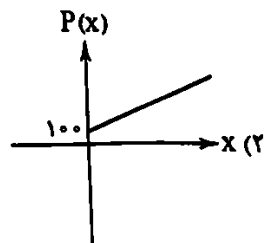
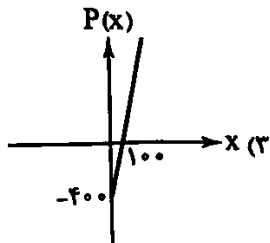
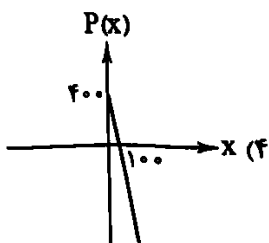
(۳) $y = -2x^2 - 2x + 4$

(۴) $y = -4x^2 - 2x + 4$

۶- در تابع خطی $f(x) = ax + b$ ، $f(-1) = 1$ و نمودار f محور x را در $\frac{1}{3}$ قطع می‌کند. تابع درجه دوم $g(x) = x^2 + ax + b$ از کدام ناحیه مختصاتی نمی‌گذرد؟

- (۱) سوم (۲) چهارم (۳) سوم و چهارم (۴) اول و دوم

۷- تابع هزینه یک شرکت به ازای تولید x واحد کالا $C(x) = 400 + 5x$ هزار تومان است. اگر این شرکت هر واحد کالا را ۹ هزار تومان بفروشد، نمودار تابع سود این شرکت کدام است؟

۸- خط به معادله $2x - y - 3 = 0$ از کدام ناحیه محورهای مختصات نمی‌گذرد؟

- (۱) اول (۲) دوم (۳) سوم (۴) چهارم

۹- اگر $f(x) = |x^2 - 2x|$ و تابع خطی g به ازای چند مقدار از x به صورت جدول زیر نشان داده شده باشد، حاصل $f(-2) + g(-2)$ کدام است؟

x	۰	۱	۲	۳		
$g(x)$	-۱	۱	۳	۵	-۲ (۲)	۱۰ (۱)
					-۸ (۴)	۱۱ (۳)

۱۰- اگر رأس سهمی $y = ax^2 + bx + 1$ نقطه $(5, -2)$ باشد، آن گاه زوج مرتب (a, b) کدام است؟

- (۱) $(-4, 1)$ (۲) $(1, 4)$ (۳) $(-1, -4)$ (۴) $(-1, 4)$

۱۱- نقطه می نیمم تابع $y = x^2 + mx + 2$ روی نیمساز ربع اول قرار دارد، مقدار تابع در $x = 1$ کدام است؟

- (۱) -1 (۲) 2 (۳) -3 (۴) 1

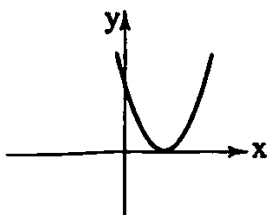
۱۲- به ازای کدام مقدار m نمودار تابع $y = x^2 - 2x + m$ به صورت زیر است؟

(۱) 1

(۲) 2

(۳) 3

(۴) 4

۱۳- محور تقارن نمودار تابع درجه دوم $y = 2x^2 - \frac{2}{3}x + 4$ کدام است؟

- (۱) $x = \frac{1}{6}$ (۲) $x = \frac{2}{3}$ (۳) $x = \frac{1}{12}$ (۴) $x = \frac{4}{3}$

۱۴- اگر $f(x) = \frac{2ax^2 - 4bx^2}{3x^2 + 2x^2}$ یک تابع خطی باشد که نمودارش موازی $2x - \frac{1}{3}y + 1 = 0$ باشد، حاصل $a + b$ کدام است؟

- (۱) صفر (۲) -1 (۳) 1 (۴) 2

۱۵- یک شمع 15 سانتی متری، در هر دقیقه 12 میلی متر می سوزد. این شمع پس از چند ثانیه خاموش می گردد؟

- (۱) 750 (۲) 75 (۳) 125 (۴) $12/5$

۱۶- اگر f تابعی خطی باشد به طوری که $f(2x-1) + f(2x+1) = x-2$ ، آنگاه $f(2)$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $-\frac{1}{2}$ (۳) -1 (۴) 1

۱۷- تابع خطی $y = ax + b$ از ناحیه چهارم مختصاتی عبور نمی کند. در این صورت کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) $a + b \leq 0$ (۲) $a + b > 0$ (۳) $ab > 0$ (۴) $ab \leq 0$

۱۸- سهمی $y = -2x^2 + x + 3$ با رأس S محور x ها را در نقاط A و B قطع می کند. مساحت مثلث SAB چقدر است؟

- (۱) $\frac{125}{22}$ (۲) $\frac{25}{22}$ (۳) $\frac{25}{16}$ (۴) $\frac{125}{16}$

۱۹- توابع $y = x^2 - 4x$ و $y = -2x^2 + 6x + 1$ یک دیگر را در چند نقطه قطع می کنند؟

- (۱) صفر (۲) 1 (۳) 2 (۴) بی شمار

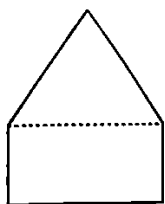
۲۰- شکل زیر شامل یک مستطیل و یک مثلث متساوی الاضلاع است. اگر محیط شکل 66 واحد باشد و بیشترین مساحت ممکن اتفاق افتاده باشد، طول مستطیل چقدر است؟

(۱) $12 + 2\sqrt{3}$

(۲) $12 + \sqrt{3}$

(۳) $6 + \sqrt{3}$

(۴) $15 - 2\sqrt{3}$

توجه: داوطلب گرامی، می توانید به سوالات ۲۱ تا ۳۰ درس ریاضی و آمار (۲) به صورت اختیاری پاسخ دهید.

۲۱- کدام گزاره دو شرطی درست است؟

(۱) اگر دو عدد زوج باشند آن گاه مجموع آن ها زوج است و برعکس.

(۲) یک چهارضلعی مربع است اگر و تنها اگر آن چهارضلعی مستطیل باشد.

(۳) اگر واریانس داده ها برابر صفر باشد آن گاه داده ها با یکدیگر برابرند و برعکس.

(۴) شرط لازم و کافی برای درست بودن ترکیب دو شرطی دو گزاره آن است که هر دو گزاره دارای ارزش درست باشند.

۲۲- نمایش عبارت توصیفی «عددی را در نصف خودش ضرب کردیم، آن گاه بر حاصل ضرب عدد 12 را افزودیم. حاصل 5 برابر عدد منظور شد»

به صورت نماد ریاضی کدام است؟

(۴) $\frac{x^2}{2} - 5x - 12 = 0$

(۳) $\frac{x^2}{2} + 5x + 12 = 0$

(۲) $\frac{x^2}{2} + 5x - 12 = 0$

(۱) $\frac{x^2}{2} - 5x + 12 = 0$

۲۳- اگر p درست و q نادرست و r گزاره‌ای دلخواه باشد، گزاره $\sim q \Rightarrow (p \wedge r)$ با کدام گزاره هم‌ارزش است؟

- (۱) $\sim r$ (۲) $\sim r$ (۳) T (همواره درست) (۴) F (همواره نادرست)

۲۴- در چه تعداد از حالت‌های ارزشی گزاره نسبت به یک‌دیگر، حداقل یکی از گزاره‌ها نادرست است؟

- (۱) ۸ (۲) ۷ (۳) ۵ (۴) ۳

۲۵- کدام هم‌ارزی همواره برقرار است؟

- (۱) $(p \Rightarrow \sim p) \equiv T$ (۲) $(p \wedge \sim p) \equiv T$ (۳) $(p \Leftrightarrow \sim p) \equiv F$ (۴) $(p \vee \sim p) \equiv F$

۲۶- اگر p گزاره «فردا برف می‌بارد» و q گزاره «مدرسه تعطیل نیست» باشند، نتیجه‌ی مغالطه‌ی زیر به کدام صورت بیان می‌شود؟

- (۱) فردا برف می‌بارد.
 (۲) فردا برف نمی‌بارد.
 (۳) مدرسه تعطیل است.
 (۴) مدرسه تعطیل نیست.

$$\begin{array}{l} \sim p \rightarrow q \\ \frac{q}{\therefore ?} \end{array}$$

۲۷- نقیض گزاره $p \Leftrightarrow q$ با کدام گزینه یکسان نیست؟

- (۱) $\sim p \Leftrightarrow q$ (۲) $(p \Rightarrow q) \vee (q \Rightarrow p)$ (۳) $p \Leftrightarrow \sim q$ (۴) $(\sim p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow \sim p)$

۲۸- گزاره‌های موجود در کدام گزینه به ترتیب در جاهای خالی قرار بگیرند تا ارزش گزاره «اگر ..... آنگاه ..... و برعکس» نادرست باشد؟

- (۱) ۸ عددی اول است، هر مستطیل یک مربع است.
 (۲) عدد ۳، فرد است، مربع $\sqrt{5}$ برابر ۲۵ است.

- (۳) $4^2 = 2^6$ ، شهریور ماه ۳۱ روز دارد.
 (۴) $n^2 \geq 0$ ، $(\sqrt{5} - 2)(\sqrt{5} + 2) = 1$

۲۹- در کدام استدلال می‌توان به درستی نتیجه اطمینان داشت؟

- (۱) اگر باد با شدت خیلی زیاد بوزد، توربین‌های بادی می‌شکنند. یکی از توربین‌های بادی شکسته است، پس حتماً باد با شدت خیلی زیادی وزیده است.
 (۲) اگر اضلاع چهارضلعی ABCD برابر باشند، آنگاه مستطیل است. چهارضلعی ABCD مربع است، آنگاه چهارضلعی ABCD مستطیل است.
 (۳) اگر حین رانندگی کمربند ایمنی ببندیم، در تصادف صدمه نخواهیم دید. فردی در تصادف با ماشین خودش صدمه ندیده است، پس حتماً کمربند ایمنی بسته بوده است.

(۴) اگر دانش‌آموزی خوب درس نخواند، در امتحان نمره قبولی نمی‌آورد. دانش‌آموزی در امتحان نمره قبولی نیاورده است، پس حتماً خوب درس نخوانده بود.

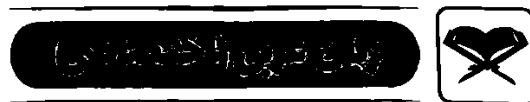
۳۰- در کدام گزینه خطای استدلالی دیده نمی‌شود؟

$$(1) \frac{x^2 + x}{x} = x + 1; x \neq 0$$

$$(2) x(x+2) = 0 \xrightarrow{+x} x+2=0 \Rightarrow x=-2$$

(۳) طول اضلاع یک مستطیل را k برابر کرده‌ایم، محیط و مساحت آن k برابر شده‌اند.

$$(4) a < b + c \Rightarrow ac > bc + c^2$$

■ عین الصحیح فی الترجمة أو المفهوم أو المفردات أو الحوار (۴۰ - ۳۱):

۳۱- «تلك المنظمة الدولية قد سجلت مئات عمارة أثرية في قائمة التراث العالمي و ربما تُسجَل فيها هذه المعالم الثقافية.»

- (۱) آن سازمان بین‌المللی صدها ساختمان تاریخی را در فهرست میراث جهانی ثبت کرده است و چه‌بسا این آثار فرهنگی را نیز در آن ثبت کند.
 (۲) آن سازمان دولتی دهها ساختمان تاریخی را در لیست میراث ملی ثبت کرده است و چه‌بسا این آثار فرهنگی را هم در آن ثبت کند.
 (۳) این سازمان بین‌المللی صدها ساختمان فرهنگی را در فهرست میراث جهانی ثبت خواهد کرد و قطعاً آن آثار تاریخی را نیز در آن ثبت می‌کند.
 (۴) آن سازمان دولتی دهها ساختمان فرهنگی را در لیست میراث جهانی ثبت کرده است و چه‌بسا این آثار تاریخی را هم در آن ثبت کند.

۳۲- «تسعة غواصين ذهبوا إلى أعماق هذا البحر ليلاً و شاهدوا عشرات المصابيح الملونة:»

- (۱) نه غواص در شب به اعماق این اقیانوس رفتند و دهها چراغ رنگارنگ مشاهده کردند.
 (۲) نه غواص شبانه به اعماق این دریا رفتند و دهها چراغ رنگارنگ دیدند.
 (۳) نه غواص در شب به اعماق آن دریا رفتند و صدها چراغ روشن مشاهده کردند.
 (۴) هفت غواص بعدازظهر به اعماق این دریا خواهند رفت و صدها چراغ رنگارنگ مشاهده خواهند کرد.

۳۳- «الحرباء ذات عيون متحركة تُديرها في اتجاهات مختلفة دون أن تحرك زأسها»:

- (۱) أفتاب پرست، دارای چشمی متحرک است که آن را در جهات مختلفی می چرخاند، بدون این که سرش تکان بخورد.
- (۲) جغد، دارای چشم‌های متحرکی است که آن را در جهت‌های گوناگونی می چرخاند، بدون این که سرش را تکان دهد.
- (۳) أفتاب پرست، دارای چشمان متحرکی است که آن را بدون این که سرش را تکان دهد، در جهت‌های گوناگونی می چرخاند.
- (۴) أفتاب پرست‌ها، دارای چشمان متحرکی هستند که آن را بدون این که سرشان تکان بخورد، در جهت‌های مخالفشان می چرخانند.

۳۴- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) من طلب شيئاً و جدَّ و جدَّ: هر که چیزی را جست و تلاش کرد، (آن را) یافت.
- (۲) ذلك الغراب حذر بصوته الحيوانات عند الخطر فابتعدت عنه: آن کلاغ با صدای خود به حیوانات هنگام خطر هشدار داد، پس از آن دور شدند.
- (۳) إشتريت أربع و عشرين بطاقة بريدية عند حفلة ميلادي: زمان جشن تولدم بیست و چهار کارت پستال خریدم.
- (۴) ذلك الكهف من أطول كهوف شاهدهتها حتى الآن: آن آبشار از طولانی‌ترین آبشارهایی است که تاکنون دیده‌ام.

۳۵- «قد حوّلت أضواء تلك الأسماك ظلام البحر إلى النهار، هذه الظاهرة ستحير من يشاهدها»:

- (۱) نور آن ماهی‌ها تاریکی دریا را به روز روشن تبدیل کرده است، این پدیده هر کس را که آن را ببیند، متحیر می‌کند!
- (۲) نورهای آن ماهی‌ها تاریکی دریا را به روز تبدیل کرده است، این پدیده هر کس را که آن را ببیند، حیران خواهد کرد!
- (۳) نورهای این ماهی‌ها تاریکی‌های اقیانوس را به روز تبدیل می‌کند، آن پدیده هر کس را که آن را مشاهده کرد، حیران کرده است!
- (۴) نور آن ماهی تاریکی دریا را به روزی روشن تبدیل کرده است، این پدیده عجیب، هر کسی را که آن را ببیند، حیران خواهد کرد!

۳۶- عَيْنُ الْخَطَا فِي تَوْضِيحِ الْكَلِمَاتِ:

- (۱) البَطَّ طائر يعيش في البرّ و الماء!
- (۲) الإنارة هي نشر النّورا
- (۳) المحرار آلة للاطلاع على وزن الأجسام!
- (۴) القطن نبات يعطي ثمرأً أبيض اللون!

۳۷- «إنّ ذلك الشاب المؤمن يحصي من واجباته أن يدُلّ الذين يسيرون في طريق الذنوب إلى الصراط المستقيم»:

- (۱) آن مرد مؤمن از واجبات می‌داند که کسانی را که در راه گناه به راه می‌افتند، به راه مستقیم راهنمایی کند!
- (۲) آن جوان مؤمن از وظایفش برمی‌شمارد که به کسانی که در راه گناهانشان حرکت کرده‌اند، راه راست را نشان دهد!
- (۳) آن جوان مؤمن از وظایف خود برمی‌شمارد که کسانی را که در راه گناهان حرکت می‌کنند، به راه راست راهنمایی کند!
- (۴) این جوان مؤمن از واجباتش برشمرده است که کسانی را که در راه گناهان حرکت می‌کنند، به راه راست راهنمایی کند!

۳۸- عَيْنُ الْجَوَابِ الْمُنَاسِبِ لِهَذَا السُّؤَالِ: «لماذا لا تعطيني كبسول أمببسيلين؟ أمّا عندكم؟»

- (۱) نعم؛ ما عندنا، لأنّ بيعها في سوق الفواكه فقط!
- (۲) لا؛ عندنا، ولكن بيعها غير مسموح بالوصفة!
- (۳) نعم؛ ما عندنا، لأنّ أمببسيلين ليست من الأدوية!
- (۴) لا؛ عندنا، ولكن بيعها بدون وصفة غير مسموح!

۳۹- «هل جزاء الإحسان إلا الإحسان» عَيْنُ الْأَقْرَبِ إِلَى الْمَفْهُومِ:

- (۱) سزای نیکی بدی است!
- (۲) احسان، همه خلق را نوازد، آزادان را چو بنده سازد!
- (۳) انسان، بنده احسان است!
- (۴) از هر دست بدهی، از همان دست پس می‌گیری!

۴۰- مَيِّزُ الْكَلِمَةِ الَّتِي تَخْتَلِفُ عَنِ الْبَاقِي:

- (۱) بومة
- (۲) زَيْت
- (۳) بَطَّة
- (۴) حِرْبَاء

■ عَيْنُ الصَّحِيحِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (۴۵ - ۴۱):

۴۱- عَيْنُ مَا فِيهِ الْمُضَافُ إِلَيْهِ وَ الصِّفَةُ مَعًا:

- (۱) الأطفال يلعبون في حديقتنا الجميلة بفرح.
- (۲) يستفيد البشر يوماً من تلك المعجزة البحرية.
- (۳) أنظر إلى المرء و قلّ مَنْ شَقَّ فِيهِ بصره؟
- (۴) هو بمنزلة جاسوس من جواسيس الغابة.

۴۲- ما هو المحل الإعرابي للكلمات المعيّنة في هذه العبارة؟: «التلاميذ مُجتمعونَ أمام باب المدرسة حتى يفتحَ الخادم.»

- (۱) فاعل - صفة - مفعول
- (۲) خبر - صفة - فاعل
- (۳) خبر - مضاف إليه - مفعول
- (۴) خبر - مضاف إليه - فاعل

۴۳- مَيِّزُ الْجُمْلَةِ الْإِسْمِيَّةِ:

- (۱) تعليم درس الرياضيات أمر يحتاج إلى طاقة كثيرة جداً.
- (۲) أكرم والدك في كل الأحوال و لا تقلّ لهما أفّ أبداً.
- (۳) تكاتب المعلمان حول مشكلة تلميذين في اليوم الماضي.
- (۴) يؤكّد القرآن على حرّية العقيدة و الاحترام للأديان الإلهية.

۴۴- ما هو الخطأ في تعيين الإعراب للكلمات المعينة في العبارات التالية:

(۱) دخل طالبان دكتان في المكتبة لمطالمة الكتب العلمية: فاعل و مرفوع بالضمّة

(۲) الإسلام يحترم الأديان الإلهية: مفعول و منصوب بالفتحة

(۳) البلاد الإسلامية مجموعة من الشعوب الكثيرة: خبر و مرفوع بالضمّة

(۴) أخذت مصباحين و خرجت من البيت ليلاً: مفعول و منصوب بالياء

۴۵- عيّن ما فيه الاسم المبني أكثر:

(۱) ذلك الشاب صديقي الحميم في المدرسة!

(۲) الكلب يقدر على سماع صوت الساعة من مسافة أربعين قدماً

(۳) «أ تأمرون الناس بالبرّ و تنسون أنفسكم»

(۴) من يصدّق أنّ ظاهرة مطر السمك ليس فلما خيالياً؟!

توجه: داوطلب گرامی، می توانید به سوالات ۴۶ تا ۵۵ درس عربی، زبان قرآن (۲) به صورت اختیاری پاسخ دهید.

■ عيّن الصحيح في الترجمة من أو إلى العربية أو المفهوم أو المفردات (۵۱ - ۴۶):

۴۶- «هناك أشعار ممزوجة بالعربية و الفارسية تُسَمَّى بالملّمع و قد أنشدها شعراء إيرانيون»:

(۱) اشعاری آمیخته به عربی و فارسی وجود دارند که ملّمع نامیده می شوند و شاعرانی ایرانی آن ها را سروده اند

(۲) شعرهایی آمیخته به عربی و فارسی هستند که ملّمع نام دارند و شاعران ایرانی آن ها را سروده اند

(۳) آن جا اشعاری آمیخته به عربی و فارسی وجود دارند که ملّمع نامیده می شوند، آن ها را شاعرانی ایرانی سروده اند

(۴) شعرهای آمیخته به عربی و فارسی ملّمع نامیده می شوند که شاعرانی ایرانی آن ها را سروده اند

۴۷- «فأنزل الله سكينته على رسوله و على المؤمنين»:

(۱) «پس خداوند آرامشی را بر پیامبر خود و بر مؤمنان نازل می کند»

(۲) «پس پروردگار، آرامش خود را بر پیامبر و مؤمنین نازل کرده است»

(۳) «پس خداوند آرامش را از جانب خویش، بر فرستاده و بر مؤمنان فرو فرستاد»

(۴) «پس خدا آرامشش را بر فرستاده اش و بر مؤمنین فرو فرستاد»

۴۸- «إنّ الوالدين يحبّان رؤية أولادهما و هم في أحسن حال فلذلك يقدّمان لهم نصائح قيّمة»:

(۱) پدر و مادر می خواهند فرزندان خود را در بهترین حال ببینند، بنابراین به آنان ارزشمندترین نصیحت ها را می کنند

(۲) پدر و مادر دوست دارند فرزندانشان در بهترین حال باشند، بدین جهت نصیحت های ارزشمندی را به ایشان پیشکش می کنند

(۳) والدین دوست دارند فرزندان خود را درحالی که در بهترین حال هستند، ببینند، بنابراین نصیحت های ارزشمندی را به آنان تقدیم می کنند

(۴) والدین دیدن فرزندان را می خواهند، در حالی که آنان در بهترین حال هستند، از این رو به گونه ای ارزشمند آنان را نصیحت می کنند

۴۹- عيّن الصحيح في المفهوم:

(۱) «و لا تُصعّر حدّك للناس»: التكبّر عين الحمّاقَة!

(۲) «يا بنيّ أقم الصلاة و أمر بالمعروف»: «أ تأمرونّ الناس بالبرّ و تنسون أنفسكم»

(۳) «إنّ أنكر الأصوات لصوت الحمير»: خر عیسی گرش به مکه برند / چون که باز آید هنوز خر باشد

(۴) «الحكمة تعمر في قلب المتواضع»: خشم و شهوت جمال حیوان است / علم و حکمت کمال انسان است

۵۰- «يا مؤمن! ..... شاتمك ..... ترضي الرحمن»: عيّن الصحيح للفراغين:

(۱) أتزكّ - قبيحاً (۲) ذغ - مهاناً (۳) أهجّز - مختلاً (۴) أتزكّ - معجّباً

۵۱- «از این ارزان تر می خواهم، این قیمت ها گران اند»: عيّن الصحيح:

(۱) أريد أرخص من هذا، هذه الأسعار غالية!

(۲) الأرخص من هذا طلبت، هذه أسعار غالية!

(۳) أريد رخيصاً من هذه، هذه الأسعار غالية جداً!

(۴) أطلب رخيصاً من هذا، هذه أسعار غالية جداً!

■ عيّن الصحيح عن الأسئلة التالية (۵۵ - ۵۲):

۵۲- عيّن اسم المكان يختلف محلّه الإعرابي:

(۱) أخي وجد المأوى للفرار من الازدحامات!

(۲) رجعت إلى المنزل قبل أن وصل الضيوف!

(۳) في الساعة الثانية بلغنا المطعم و تناولنا الغداء!

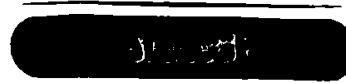
(۴) رأينا في طريقنا مشاهد تجذب قلوبنا!

۵۳- عَيْنُ كَلِمَةِ «شَرٌّ» تُخْتَلَفُ عَنِ الْبَقِيَّةِ (مَنْ حَيْثُ الْمَعْنَى):

- (۱) اللَّهُمَّ ادْفَعْ عَنَّا شَرَّ الظَّالِمِينَ
(۲) مَنْ يَزْرَعُ شَرًّا لَا يَحْضُدُ خَيْرًا!
(۳) تَجَنَّبُوا مَجَالِسَةَ الْجَهَّالِ تَأْمَنُوا شَرَّهُمْ!
(۴) شَرُّ النَّاسِ مَنْ لَا دِينَ لَهُ وَ لَا يَمْتَقِدُ الْأَمَانَةَ!

۵۴- عَيْنُ مَا يَدُلُّ عَلَى التَّفْضِيلِ:

- (۱) مَا أَقْبَحَ الْاسْتِهْزَاءَ بِالنَّاسِ بِاللِّسَانِ وَالْعَمَلِ!
(۲) جَذِي أَنْفَقَ بَعْضَ أَمْوَالِهِ فِي شَهْرِ رَمَضَانَ!
(۳) رَبِّ أَخْرِجْ هَذِهِ الْجَمَاعَةَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ!
(۴) «لَا تَهِنُوا وَ لَا تَحْزَنُوا وَ أَنْتُمْ الْأَعْلُونَ»
(۱) الْعَاقِلُ مَنْ لَا يَغْلِبُ عَقْلَهُ هَوَاهُ!
(۲) يَصُومُ الْمُسْلِمُونَ فِي شَهْرِ رَمَضَانَ الْمُبَارَكِ!
(۳) مَنْ يُجْرَبُ الْمَجْرَبَ تَحَلَّ بِهَ النَّدَامَةِ!
(۴) إِنَّ مَوَاعِظَ لِقْمَانَ الْحَكِيمِ نَمُودَجِ تَرْبَوِي لِلشَّبَابِ!

۵۶- جدول زیر، میزان تولید دو کالا در صورت تمرکز بر روی یک مورد از این دو است. اگر کشورهای A, B و C هر دو کالا را به یک قیمت و با

۱۳۵	۶۵	A
۱۱۰	۹۵	B
۹۵	۷۰	C

عوامل تولید یکسان تولید کنند، آن‌گاه کدام گزینه درست است؟

- (۱) کشور C باید خودرو و موتور را به ترتیب از کشورهای B و A وارد کند.
(۲) کشور B باید هر دو کالا را در کشور خود تولید کند تا استقلال اقتصادی را حفظ کند.
(۳) کشور A باید موتور را در داخل تولید و ماشین را از کشور B وارد کند.
(۴) کشورهای B و C باید موتور را از کشور A به کشور خود وارد کنند.

۵۷- کدام گزینه پاسخ درستی به پرسش‌های زیر در ارتباط با تاریخچه تجارت بین‌الملل می‌دهد؟

(الف) تفاوت چشم‌اندازهای کشورها منجر به چه چیزی می‌شود؟

(ب) نتیجه تشکیل کنفرانس برتن وودز چه بود؟

(ج) کدام کشور توافق آسیا - پاسیفیک را ترک کرد؟

- (۱) الف: برخوردهای متفاوت با مسئله تجارت جهانی ب: بانک جهانی توسعه ج: آمریکا
(۲) الف: برخوردهای متفاوت با مسئله تجارت جهانی ب: صندوق بین‌المللی پول ج: انگلستان
(۳) الف: حمایت از یک‌دیگر و کمک به رشد همگانی ب: بانک جهانی توسعه ج: آمریکا
(۴) الف: حمایت از یک‌دیگر و کمک به رشد همگانی ب: صندوق بین‌المللی پول ج: انگلستان

۵۸- کدام یک از راه‌های زیر، سبب نزدیک شدن به وضعیت استقلال اقتصادی نمی‌شود؟

(۱) فاصله گرفتن کشور از وضعیت تک‌محصولی

(۲) توجه بیشتر به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان

(۳) تنوع بخشیدن به راه‌های تأمین کالاهای وارداتی و بازارهای مقصد کالاهای صادراتی

(۴) تمرکز روزافزون بر مزیت‌های اقتصادی موجود به جای تلاش برای خلق مزیت‌های جدید

۵۹- کدام عبارت‌ها در ارتباط با «تجارت جهانی» درست است؟

(الف) قرارداد غیررسمی گات برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورها که مانعی بر سر راه تجارت جهانی بود، به امضا رسید.

(ب) جنگ‌ها و تحریم‌های اقتصادی قرون اخیر منجر به تأکید اقتصاددانان بر خودکفایی در برخی تولیدات داخلی و عدم وابستگی در تأمین آن‌ها از خارج شده است.

(ج) در گذشته تأکید زیادی بر دور شدن از فضای اقتصاد تک‌محصولی می‌شد، اما امروزه به عنوان یک شیوه اداره کشور و اقتصاد آن پذیرفته شده است.

(د) کشورها همواره برای حمایت از صنایع داخلی خود، به عضویت سازمان‌های اقتصادی درمی‌آیند و عهدنامه‌هایی را امضا می‌کنند تا بتوانند با کمک سایر کشورها وضعیت اقتصادی خود را بهبود ببخشند.

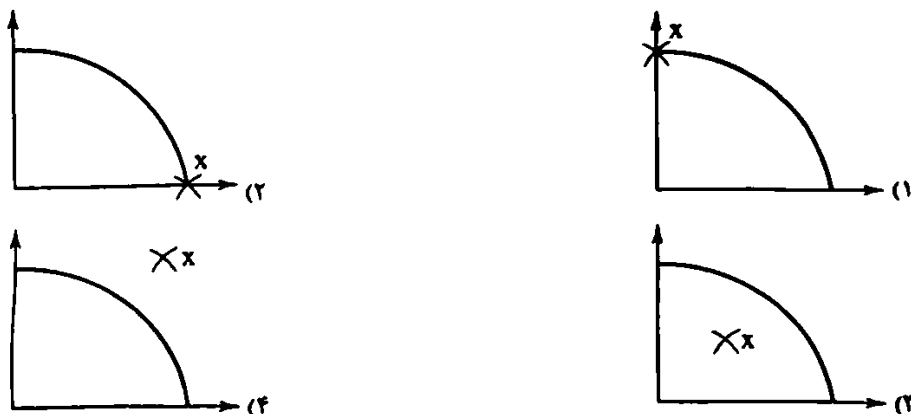
(۴) الف - د

(۳) ج - د

(۲) ب - ج

(۱) الف - ب

۶۰- کشوری در دوره‌ای از سال قرار گرفته است که تولیدکنندگان آن مجبور شده‌اند تا حدود یک‌سوم کارکنان خود را اخراج کنند. کدام منحنی مرز امکانات تولید زیر بیانگر وضعیت این کشور است؟

۶۱- کدام گزینه نمی‌تواند از دلایل بالا بودن نرخ بیکاری باشد؟

- (۱) مردم نتوانسته‌اند توانایی‌های خود را با پیشرفت‌های فناوری تطابق دهند و در نتیجه نرخ بیکاری نسبت به گذشته افزایش یافته است.
- (۲) بیشتر کارفرمایان به دنبال نیروی پاره‌وقت هستند و نیازی به استخدام یک نیروی تمام‌وقت در کسب و کار خود نمی‌بینند.
- (۳) واردات کالاها از کشورهای دیگر و عرضه به بازار با قیمت کم‌تر باعث شده است تا مردم از جنس‌های داخلی استقبال نکنند و کسب و کارها تعطیل شوند.
- (۴) شرکت‌ها به علت این‌که به خاطر تحریم‌ها نمی‌توانند به اندازه کافی مواد اولیه وارد کنند، تولیدات خود را کاهش داده‌اند و دیگر نیازی به کارگران خود حس نمی‌کنند.

۶۲- کشوری ۱۱۷ میلیون نفر جمعیت دارد. اگر افراد شاغل $\frac{1}{4}$ جمعیت این کشور را تشکیل داده باشند و جمعیت فعال این کشور ۴۸ میلیون نفر باشد، در این صورت، نرخ بیکاری در این کشور چند درصد است؟

- (۱) ۱۵/۲۵ (۲) ۱۸/۷۵ (۳) ۸۴/۷۵ (۴) ۵۲/۵

۶۳- کدام گزینه درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارات‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)

(الف) عواملی هم‌چون تفاوت‌های اقلیمی، توان تولیدی یک کشور را افزایش یا کاهش می‌دهد و باعث پدید آمدن مفاهیم مزیت‌های مطلق و نسبی می‌شود.

(ب) کشوری که در هیچ کالایی نسبت به سایر کشورها مزیت مطلق ندارد، در بهترین حالت با صادرات نیروی کار و کسب درآمد باید همه کالاها را وارد کند.

(ج) مشکلات، مسائل، آرمان‌ها و ... باعث تفاوت بین کشورها می‌شود و همین تفاوت‌ها موجب می‌شود تا دولت‌ها در طول تاریخ و در شرایط گوناگون، در مواجهه با تجارت خارجی رفتارهای متفاوتی داشته باشند.

- (۱) غ - ص - ص (۲) ص - غ - ص (۳) ص - غ - غ (۴) غ - ص - غ

۶۴- کدام گزینه در ارتباط با فقر، صحیح است؟

(۱) فقر تأثیر منفی بر بودجه دولت هم دارد. میزان بالای فقر، درآمد مالیاتی دولت را به صفر می‌رساند، در حالی‌که دولت نیاز دارد تا برنامه‌های اجتماعی هم برای کاهش اثرات آن داشته باشد.

(۲) در کل جهان، کم‌تر از $\frac{1}{2}$ میلیارد نفر در فقر مطلق به سر می‌برند و همین‌طور هر چهار ثانیه یک کودک بر اثر فقر و مشکلات مرتبط با آن و همین‌طور اثرات آن، جان خود را از دست می‌دهد.

(۳) فقر، به عنوان یکی از پیامدهای غم‌انگیز بیکاری و رکود، مشکلات زیادی را ایجاد کرده است. علی‌رغم این‌که کشورهای فقیر به شدت درگیر آن هستند، کشورهای ثروتمند توانسته‌اند خود را رها کنند.

(۴) از آن جایی که فقر نسبی از مقایسه افراد با یک‌دیگر حاصل می‌شود، شاید بتوان گفت محاسبه آن کار نسبتاً دشواری است، لذا اقتصاددانان فقر مطلق را جایگزین آن کرده‌اند.

۶۵- کدام یک، از مشکلات مرتبط با مسئولیت‌های دولت در رابطه با مسئله فقر و بیکاری نمی‌باشد؟

- (۱) انتظار طولانی مدت تولیدکنندگان برای دریافت مجوزها حتی در جهت کارهای کوچک.
- (۲) بازپرداخت سنگین وام‌های بانکی با نرخ سودهای بالا و دشوار بودن این کار.
- (۳) بی‌ثباتی در قیمت‌ها که باعث تأثیرگذاری بر بی‌ثباتی در بازار و فعالیت‌های اقتصادی می‌شود.
- (۴) عدم ایجاد نهادهای توانمندسازی، خیریه و تأسیس صندوق‌های قرض‌الحسنه و کمک‌های مردمی.

۶۶- کدام گزینه در ارتباط با پول درست است؟

- (۱) این‌که دولت تصمیم بگیرد پایه حقوق کارمندان را افزایش بدهد در نهایت منجر به ثروتمندتر شدن آن‌ها خواهد شد و رفاه جامعه افزایش خواهد یافت.
- (۲) افزایش یا کاهش قدرت پول هر جامعه تابعی مستقیم از میزان و مقدار تورم یا همان تغییرات قیمت کالاها در هر جامعه است که بر روی رفاه مردم اثرگذار است.
- (۳) پول خصوصیتی اعتباری دارد که به معنای این است که خود کاغذ پول ارزشی ندارد بلکه پشتوانه آن، ارزش پول را مشخص می‌کند.
- (۴) پشتوانه پول به مرور زمان دستخوش تغییر شده است و در دنیای امروز، صرفاً طلاها و جواهراتی که در ذخایر بانک مرکزی هر کشور است، اعتبار آن را تعیین می‌کند.

۶۷- هر یک از عبارات‌های زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از وظایف پول است؟

- (الف) شما هنگام فروش پول را می‌پذیرید چرا که می‌دانید هنگام خرید، کس دیگری آن را از شما خواهد پذیرفت.
- (ب) خرید اقساطی و رد و بدل کردن حواله‌های بانک به همین وظیفه پول اشاره دارد.
- (ج) با پول می‌توان قیمت‌ها را به یک‌دیگر تبدیل کرد و این عمل تنها به وسیله پول تسهیل می‌شود.
- (د) این وظیفه پول اجازه می‌دهد تا افراد بتوانند بخشی از ثروت و دارایی‌شان را به شکل پول نگه دارند.

- (۱) پرداخت در مبادلات - پرداخت‌های آینده - سنجش ارزش - پس‌انداز و حفظ ارزش
- (۲) پرداخت در مبادلات - پس‌انداز و حفظ ارزش - سنجش ارزش - پرداخت‌های آینده
- (۳) سنجش ارزش - پرداخت‌های آینده - پرداخت در مبادلات - پس‌انداز و حفظ ارزش
- (۴) سنجش ارزش - پس‌انداز و حفظ ارزش - پرداخت در مبادلات - پرداخت‌های آینده

۶۸- با توجه به جدول زیر، حجم شبه پول در این کشور چقدر است؟

۲۴۷۰	چک پول	۲۳,۰۱۰ (۱)
۳۸۱۰	حساب‌های پس‌انداز بلندمدت	۸۰۶۰ (۲)
۹۶۷۰	اسکناس	۱۲,۵۹۵ (۳)
۶۸۵۰	مسکوکات	۹۱۲۰ (۴)
۹۶۰	سپرده‌های دیداری	
۴۲۵۰	حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت	

۶۹- اگر قیمت کالایی در کشور A، ۳۰۵ دلار و در کشور B، ۴۸۰ دلار باشد و در ماه بعد قیمت آن کالا در کشور A، ۳۶۰ دلار و در کشور B، ۵۴۰ دلار بشود، بگویید:

(الف) تورم کدام کشور بیشتر است؟

(ب) اختلاف CPI این دو کشور حدوداً چقدر است؟

- (۱) الف: A ب: ۷/۲۵ (۲) الف: B ب: ۷/۲۵ (۳) الف: A ب: ۵/۵ (۴) الف: B ب: ۵/۵

۷۰- با توجه به عبارت زیر، کدام گزینه نادرست می‌باشد؟

- «سیاست‌های پولی، سیاست‌هایی است که دولت از طریق بانک مرکزی برای مدیریت حجم نقدینگی و حفظ ارزش پول اعمال می‌کند.»
- (۱) سیاست‌های پولی معمولاً به دو شکل انجام می‌شوند؛ سیاست‌های کاهش نقدینگی در گردش و سیاست‌های افزایش نقدینگی در گردش.
  - (۲) به سیاست‌های کاهش نقدینگی، سیاست‌های انقباضی هم گفته می‌شود که در شرایطی به کار می‌رود که کشور بخواهد حجم پول در دسترس مردم را کاهش دهد.
  - (۳) سیاست‌های افزایش نقدینگی یا همان سیاست‌های پولی انبساطی در شرایطی به کار گرفته می‌شود که کشور بخواهد پول بیشتری در دسترس مردم قرار دهد.

(۴) سیاست‌های کاهش نقدینگی در گردش، در زمان رکود و انقباضی پولی به کار می‌رود که کشور با تورم مواجه باشد.

۷۱- کدام ویژگی در کتاب «التفهیم» برجسته نیست؟

- (۱) تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی
(۲) تمثیل و استشهاد به آیات، احادیث و اشعار عرب
(۳) کوتاهی جملات
(۴) افزایش کاربرد نشانه‌های جمع فارسی بر جمع عربی

۷۲- با توجه به «ویژگی‌های فکری»، کدام بیت متعلق به سبک خراسانی نیست؟

- (۱) می لعل پیش آر و پیش من آی
(۲) جام گیتی‌نماست یعنی دل
(۳) اکنون خورید باده و اکنون زبید شاد
(۴) با عاشقان نشین و همه عاشقی گزین
به یک دست جام و به یک دست چنگ
به کف آور ببین که دلبر چیست
گناکنون برد نصیب حبیب از بر حبیب
با هر که نیست عاشق کم گوی و کم نشین

۷۳- نوع و معنی «را» در عبارت «چهاردهم صفر را به شهر سراب رسیدم»، همانند کدام گزینه است؟

- (۱) رمضان رفت و رهی دور گرفت اندر بر
(۲) اگر شب رسمی، روز را بازگرد
(۳) حرف بی‌جا غافلان را غوطه در خون می‌دهد
(۴) اسباب زندگی همه دام تحیر است
خُنک آن کاو رمضان را به سزا بُرد به سر
بگوش که تنگ اندر آمد نبرد
مرغ بی‌هنگام را تیغ اجل گوید جواب
غیر از فریب هیچ نباشد سراب را

۷۴- ابیات زیر، سروده کیست؟

- «مرا بسود و فرو ریخت هر چه دندان بود
یکی نماند کنون زان همه، بسود و بریخت»
ناصرخسرو قبادیانی (۱)   فزخی سیستانی (۲)
نبود دندان، لا، بل چراغ تابان بود
چه نحس بودا همانا که نحس کیوان بود»
(۳) منوچهری دامغانی   (۴) رودکی سمرقندی

۷۵- در کدام عبارت «سجع متوازی» وجود ندارد؟

- (۱) بدان که سرمایه نجات رحمت است و بهترین درجات آخرت است.
(۲) گره‌گشای هر بندی است و آموزنده هر پندی.
(۳) دفتر از گفته‌های پریشان بشویم و من بعد پریشان نگویم.
(۴) هر که با بزرگان ستیزد، خون خود بریزد.

۷۶- برای حفظ وزن در ابیات زیر، چند بار باید «همزه» حذف شود؟

- «گر رخ او ذره‌ای جمّال نماید
درنگر ای خودنمای تا سر مویی
هر که در این دیرخانه دردکش افتاد
عشق، حرامت بود اگر تو ندانی
طلعت خورشید را زوال نماید
هر دو جهان پیش آن جمّال نماید
کور شود از دو کون و لال نماید
این همه خون‌ها مرا حلال نماید»
۲ (۱)   ۳ (۲)   ۴ (۳)   ۵ (۴)

۷۷- «امتداد و نوع هجاها» در همه گزینه‌ها یکسان است، به جز.....

- (۱) شمع پیشت روشنایی نزد آتش می‌نماید
(۲) دوستی را گفتم اینک عمر شد، گفت ای عجب!
(۳) ساربانان، یک نظر در روی آن زیبانگار
(۴) گر به سر می‌گردم از بیچارگی عیبم مکن
گل به دستت خوب‌رویی پیش یوسف می‌فروشد
طرفه می‌دارم که بی‌دلدار چون بردی به سر؟
گر به جانی می‌دهد، اینک خریدار آمده است
چون تو چوگان می‌زنی جرمی نباشد گوی را

۷۸- وزن کدام بیت، متفاوت است؟

- (۱) در مرغزار غیرت چون شیر خشمگین
(۲) مه را نگر برآمده مهمان شب شده
(۳) کی رفته‌ای ز دل که تمنا کنم تو را؟
(۴) خورشید و ماه و اختر، رقصان به گرد چنبر
در خونم ای دو دیده چرا می‌کنی مکن
دامن‌کشان ز عالم انوار آمده
کی بوده‌ای نهفته که پیدا کنم تو را؟
ما در میان رقصیم، رقصان کن آن میان را

۷۹- در کدام گزینه، «حذف همزه» تأثیری در کمیت هجاها ندارد؟

- (۱) دل به میان چو پیر دین حلقه تن به گرد او
 (۲) ای خنک آن که پیش شد بنده دین و کیش شد
 (۳) گر نه جمال حسن او گرد برآرد از عدم
 (۴) چیست عالم؟ نیم ذره در فضای کبریات
- ۸۰- همه گزینه‌ها با بیت «آینه از نقش تو بنمود راست / خودشکن، آینه شکستن خطاست» هم‌وزن‌اند؛ به جز.....
- (۱) عاقبت امر، ظفر در رسید
 (۲) آمدن از خلد به هندش بد از آن
 (۳) جمله مستان خوش و رقصان شدند
 (۴) هر نفسی شعله زند دین از او
- شاد تنی که پیر دل شسته در آن میان بود
 موسی وقت خویش شد جانب طور می‌رود
 این همه گرد شور و شر بر در ما چه می‌کند؟
 آفتاب قدرت تابی به آن انداخته
- یار در آمد به مراعات من
 کان گل جنت که زدش باد خزان
 دست زنید ای صنمان، دست دست
 سوز نهد در جگر کافری

توجه: داوطلب گرامی، می‌توانید به سوالات ۸۱ تا ۹۰ درس علوم و فنون ادبی (۲) به صورت اختیاری پاسخ دهید.

۸۱- همه آثار زیر متعلق به یک قرن‌اند، به جز.....

- (۱) از نخستین و مهم‌ترین آثار در علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر که نثری ساده و عالمانه دارد.
 (۲) کتابی که در شرح ظهور چنگیز، احوال و فتوحات او، تاریخ خوارزمشاهیان، فتح قلعه‌های اسماعیلیه و حکومت جانشینان حسن صباح نوشته شده است.
 (۳) اثری در قالب مثنوی که شاعر در هر فصل آن به یکی از مباحث عرفانی پرداخته و سخن را با تمثیل و حکایت به پایان رسانده است.
 (۴) کتابی که تاریخ پیامبران، خلفای چهارگانه، خلفای بنی عباس و تاریخ ایران را تا سال ۷۳۰ ه. ق. در برمی‌گیرد.

۸۲- در سرایش مثنوی «جمشید و خورشید» از شیوه کدام شاعر تقلید شده است؟

- (۱) سعدی (۲) نظامی (۳) مولوی (۴) سنایی

۸۳- عبارت درج شده در برابر کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) تحفة الاحرار: اثر یکی از شاعران قرن نهم در قالب مثنوی که به پیروی از نظامی سروده شده است.
 (۲) تذکره دولتشاه: شرح احوال بیش از صد تن از شاعران ایرانی از آغاز تا زمان مؤلف است.
 (۳) نفحات الانس: اثری در بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان که به تقلید از تذکره‌الاولیای عطار سروده شده است.
 (۴) جامع التواریخ: اثری از وزیر مقتدر غازان خان و اولجایتو که مؤسس عمارت ربیع رشیدی در تبریز است.

۸۴- اثر معرفی شده در عبارت زیر متعلق به کدام شخصیت ادبی است؟

«کتابی در بیان سلوک دین و تربیت نفس انسانی که نثر آن گاهی ساده و گاه دارای سجع و موازنه است. علاوه بر این، نویسنده در خلال موضوعات کتاب، احادیث، آیات و اشعاری از خود و شاعران دیگر نقل می‌کند.»

- (۱) سلمان ساوجی (۲) شمس قیس رازی
 (۳) نجم‌الدین رازی (۴) خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی

۸۵- در همه گزینه‌ها «ادات تشبیه» به کار رفته است؛ به جز.....

- (۱) رای خورشیدوشت چون درتافت
 (۲) که خورشید این قدر آخر شناسد
 (۳) چنان به دام تو الفت مرغ دلم
 (۴) من به امید وصال تو به کردار قلم
- ۸۶- در کدام بیت، کم‌ترین «تشبیه» به کار رفته است؟
- (۱) چون آه من به راه کدورت مرو که اشک
 (۲) تو گوهر سرشکی و دُر دانۀ صفا
 (۳) ای غنچه گلی که لب از خنده بستهای
 (۴) چوپان دشت عشقم و نای غزل به لب
- ماه را سوخته گورد خرم
 که شه با سلیمان به قدر است همبر
 که یاد می‌نکند عهد آشیان ای دوست
 لاغر و زرد و به خم گشتم و گریان و دوان
- پیک شفاعتی است که از پی دوامت
 مژگان فشامت که به دامن نشانمت
 باز آن که چون صبا به دمی بشکفانمت
 دارم غزال چشم سیه، می‌چرانمت

۸۷- در همه گزینه‌ها هر چهار پایه «تشبیه» ذکر شده است؛ به جز .....
 (۱) تپنده‌تر ز روی تو ماهی ندیده چرخ خوشتر ز بسروی تو هلالی نیافته
 (۲) با آن که از بی حاصلی سر در گریبانم چو گل شادم که از روشن‌دلی پاکیزه‌دامانم چو گل
 (۳) خشمش ز کم‌بقایی ماند به کرم پبله کوراز کرده خود، زندان تازه بینی
 (۴) من تنی دارم و آن همچو میانیت هیچ است غیر از این هیچ میان تو و من، حایل نیست

۸۸- جداسازی پایه‌های آوایی در همه گزینه‌ها یکسان است، به جز .....
 (۱) خمش کن ختم کن ای دل چو دیدی که آن خوبی نمی‌گنجد در القاب
 (۲) شرابی شرابی که دل جمع گردد چو دل جمع گردد شود تن پریشان
 (۳) بدان دریادلی کز جوش و نوشش به دست آورد گوهر گوهری را
 (۴) خماری دانشتم من در ارادت ندانستم که حق ما را مرید است

۸۹- اگر بخواهیم دو بیت هم‌وزن داشته باشیم، جاهای خالی ابیات زیر را باید با واژگان کدام گزینه تکمیل کنیم؟
 «بنگر ز ..... چون شدم ..... چون گردون شدم وز ناوکت پر خون شدم از من چرا رنجیده‌ای؟
 گر من ..... در غمت خونم ..... در گردنت فردا بگیرم دامنست از من چرا رنجیده‌ای؟»

(۱) عشقت - گردنده - بسوزم - یارا (۲) غمت - حیران - بمانم - چنین
 (۳) هجرت - سرگشته - بمیرم - بتا (۴) دستت - دیوانه - کشته شدم - ای گل

۹۰- هجاهای بیت «هر چه نتوانیم با خود برد از این عبرت سرا / هست تا فرصت، برون از خانه می‌ریزیم ما» در کدام گزینه آمده است؟

(۱) -U-U-U---U-U-U- (۲) -U---U---U---U-
 (۳) -UU--UU--UU--UU- (۴) -UU--U---UU--U-

۹۱- کدام گزینه در خصوص تفاوت استدلال قیاسی و استقرایی صحیح می‌باشد؟

(۱) کمیت مقدمات (۲) قطعیت نتیجه
 (۳) مواد به کار رفته در مقدمات (۴) کیفیت مقدمات

۹۲- استدلال‌های زیر به ترتیب از کدام یک از انواع استدلال هستند؟

- من دیروز محمد را در خیابان انقلاب دیدم، پس امروز هم مانند دیروز او را می‌بینم.
 - من چند روز است که محمد را در خیابان انقلاب می‌بینم پس امروز هم او را خواهم دید.
 (۱) استقرای تمثیلی - استقرای تمثیلی (۲) استقرای تعمیمی - استقرای تعمیمی
 (۳) استقرای تعمیمی - استقرای تمثیلی (۴) استقرای تمثیلی - استقرای تعمیمی

۹۳- کدام گزینه، درباره اقسام استدلال استقرایی درست است؟

(۱) تمثیل سرایت دادن حکم یک مورد جزئی به یک مورد جزئی دیگر است.
 (۲) مواجهه سلبی با حالت‌های اشتباه در استقرای تعمیمی اتفاق می‌افتد.
 (۳) اگر تمام شرایط استقرای تعمیمی رعایت شود، نتیجه آن قطعی می‌شود.
 (۴) دانشمندان با استقرای تعمیمی قوی، مبنایی برای علوم تجربی فراهم می‌کنند.

۹۴- قوانین کلی علمی با استفاده از کدام یک از انواع استدلال تأیید می‌شوند؟

(۱) استقرایی که برخی از افراد بررسی می‌شوند، زیرا امکان سنجیدن تمامی جامعه آماری و موارد وجود ندارد.
 (۲) استقرایی که همه افراد بررسی می‌شوند، زیرا تا تمامی جامعه آماری را نسنجیم، نمی‌توانیم حکم کلی صادر کنیم.
 (۳) قیاس، زیرا قوانین علمی قطعی هستند و قطعیت فقط در قیاس یافت می‌شود.
 (۴) تمثیل، زیرا از قوانین مشابه علمی می‌توانیم به قوانین جدید علمی برسیم.

۹۵- کدام یک از گزینه‌های زیر، استقرای تعمیمی قوی‌تری است؟

- (۱) همیشه از همان نانوی نان بخیر، دفعهٔ قبلی نان‌هایش خوب بود.
- (۲) در تبریز گدایی ندیدم، پس این شهر گدا ندارد.

- (۳) تا به حال کسی ندیده است که نتیجهٔ استقرای تام، غلط باشد، پس همیشه نتیجهٔ قطعی دارد.
- (۴) براساس نظرسنجی از تمام فوتبالیست‌ها، فوتبال به عنوان جذاب‌ترین ورزش انتخاب شد.

۹۶- برای بررسی فرضیه‌های علمی بهتر است از کدام یک از اقسام استدلال استفاده کنیم؟

- (۱) استقرای تعمیمی
- (۲) استنتاج بهترین تبیین
- (۳) استقرای تمثیلی
- (۴) قیاس

۹۷- کدام گزینه نوعی استنتاج بهترین تبیین است؟

- (۱) با مشاهدهٔ یک فرد با روپوش سفید در بیمارستان، احتمال بدهیم که او پزشک است.
- (۲) کودکی با مشاهدهٔ یک قصاب، فکر می‌کند که او پزشکی است که می‌خواهد آمپول بزند.
- (۳) با مشاهدهٔ بارش برف در ده سال گذشته در اردبیل، احتمال می‌دهیم امسال هم برف بیارد.
- (۴) فردی با مشاهدهٔ سایه‌ای از دور، آن را با یک روح اشتباه می‌گیرد و فریاد می‌زند.

۹۸- کدام گزینه یک قضیه است؟

- (۱) قسم به عشق، نیایش، به آیهٔ چشم‌ت
- (۲) بیا ای دل، به یک شب به تصویر بکش
- (۳) به طلوع سحر از مخزن‌الاسرار قسم
- (۴) هر کسکی را هوسی قسم قضا و قدر است

۹۹- کدام گزینه به درستی تفاوت میان قضایای حملی و شرطی را بیان نمی‌کند؟

- (۱) در قضیهٔ حملی به ثبوت یا نفی یک چیز و در قضیهٔ شرطی به اتصال یا انفصال دو نسبت حکم می‌شود.
- (۲) در قضیهٔ حملی، حکم صریح و غیرمشروط است، اما در قضیهٔ شرطی حکم مشروط به چیز دیگری است.
- (۳) ماده و محتوایی که درون قضایای حملی استفاده می‌شود، امکان استفاده در قضایای شرطی را ندارد.
- (۴) در قضایای حملی، خبر قطعی و بی‌واسطه است، اما در قضایای شرطی خبر قطعی نیست و مشروط به امر دیگری است.

۱۰۰- در کدام گزینه، موضوع و محمول به ترتیب منطقی خود آمده است؟

- (۱) توانا بود، هر که دانا بود.
- (۲) نیکبخت آن که خورد و کشت.
- (۳) مرکز شهر گرمسار، سمنان است.
- (۴) علم از بهر دین پروردن است.

۱۰۱- کدام گزینه دربارهٔ قضایای شخصییه و محصوره درست نیست؟

- (۱) اگر موضوع قضیه‌ای کلی باشد، محال است آن قضیه شخصییه باشد.
- (۲) اگر سور قضیه‌ای جزئی باشد، محال است آن قضیه شخصییه باشد.
- (۳) اگر نسبت قضیه‌ای سالبه باشد، ممکن است آن قضیه محصوره باشد.
- (۴) اگر در اجزای یک قضیه از مفهوم جزئی استفاده شده باشد، محال است محصوره باشد.

۱۰۲- دامنهٔ مصادیق موضوع کدام قضیه، کوچک‌تر است؟

- (۱) فقط خفاش در میان پرندگان پستاندار است.
- (۲) همهٔ ایرانیان در کارها روحیه‌ای همدلانه دارند.
- (۳) اندکی از ایرانیان به تاریخ پرافتخارشان آگاهی ندارند.
- (۴) هیچ کسی نمی‌تواند نفرت من به این غذا را درک کند.

۱۰۳- نوع کدام قضیه متفاوت است؟

- (۱) نه هر که چهره برافروخت دلبری داند.
- (۲) هر راست نشاید گفت.
- (۳) همه ترس آدم از درون است.
- (۴) نه هر که آینه سازد بیکندری داند.

۱۰۴- قضیهٔ موجود در کدام گزینه شخصییه نیست؟

- (۱) رود را اگر برعکس کنی دور می‌شود.
- (۲) ابیات شاهنامه چهل و هشت هزارتاست.
- (۳) آثار حافظ از روح معنوی برخوردار هستند.
- (۴) دیروز علی به بازار شهر برای خرید رفت.

۱۰۵- کدام گزینه دربارهٔ قضیه کاملاً درست است؟

- (۱) هر جملهٔ خبری‌ای که قابلیت صدق نداشته باشد، قضیه نیست.
- (۲) هر جمله‌ای که از عالم خارج خبر بدهد، قضیه است.
- (۳) هر جملهٔ خبری‌ای که معنای عرفی داشته باشد، قضیه است.
- (۴) هر جمله‌ای که قابلیت کذب نداشته باشد، قضیه نیست.

توجه: داوطلب گرامی، می‌توانید به سوالات ۱۰۶ تا ۱۲۰ درسی فلسفه (۱) به صورت اختیاری پاسخ دهید.

۱۰۶- کدام گزینه توصیف مناسب‌تری از «دانش فلسفه» است؟

- (۱) تلاش بشر برای پاسخ قانونمند به سوالات بنیادین
 (۲) بررسی روشمند و تخصصی سوالات بنیادین
 (۳) اهمیت دادن به پرسش‌های بنیادین به جای زندگی روزمره
 (۴) به دست دادن پاسخ صحیح به سوالات بنیادین

۱۰۷- کدام گزینه در توضیح مفهوم تفکر، صحیح‌تر به نظر می‌رسد؟

- (۱) اولین مرحله از مراحل چهارگانه تفکر، روبه‌رو شدن با مسئله است.
 (۲) تفکر یک فرآیند خدادادی چندمرحله‌ای است که با طرح سؤال جدید پایان می‌یابد.
 (۳) هر سؤالی که برای ما پیش می‌آید، گویای آن است که چیزی را نمی‌دانیم.
 (۴) تفکر فرآیندی است که موجب رسیدن انسان از مجهولات به معلومات است.

۱۰۸- تمثیل «ساحل افتاده» در بیت زیر با کدام گزینه موافق است؟

«ساحل افتاده گفت گرچه بسی زیستم / هیچ نه معلوم شد، آه، که من کیستم»

- (۱) کسی که اهل حرکت و پویایی است.
 (۲) فردی که تلاش می‌کند به معقولات راه یابد.
 (۳) کسی که به شنیده‌ها بسنده نمی‌کند.
 (۴) فردی که دانش ظاهری را کافی می‌داند.

۱۰۹- کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) لفظ فلسفه، عربی‌شده کلمه فیلسوفیا است.
 (۲) لفظ فلسفه در گذشته اختصاص به دانش خاصی نداشت.
 (۳) کلمه فیلسوفیا به معنای دوستداری دانایی است.
 (۴) در زمان سقراط دیگر لفظ سوفیست به معنای دانشمند به کار نرفت.

۱۱۰- کدام گزینه درباره روش علوم صحیح است؟

- (۱) روش هر علمی، ویژگی منحصر به فرد آن علم محسوب می‌شود.
 (۲) ریاضیات و فلسفه از جهت روش، شباهتی با یکدیگر ندارند.
 (۳) روش عقلی و تجربی، صرفاً به علوم تجربی و آزمایشگاهی تعلق دارد.
 (۴) در مسائل بنیادین جهان، نمی‌توان از روش تجربی استفاده کرد.

۱۱۱- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) بخش اصلی فلسفه مانند ریشه‌های درخت است.
 (۲) بخش اصلی فلسفه از فلسفه مضاف تغذیه می‌کند.
 (۳) بخش اصلی فلسفه به مسائل بنیادین می‌پردازد.
 (۴) بخش اصلی فلسفه می‌تواند توانایی انسان در شناخت هستی را مورد مطالعه قرار دهد.

۱۱۲- کدام گزینه، به صورت صحیح ارزش‌گذاری شده است؟

- (۱) روند استفاده از فلسفه مضاف، در دنیای امروز سیر صعودی دارد. (نادرست)
 (۲) در فلسفه مضاف، امکان شناخت بررسی می‌شود. (درست)
 (۳) مسائل بنیادین علوم در بخش فرعی فلسفه بررسی می‌شود. (درست)
 (۴) نمی‌توان وجودشناسی را جزئی از فلسفه مضاف دانست. (نادرست)

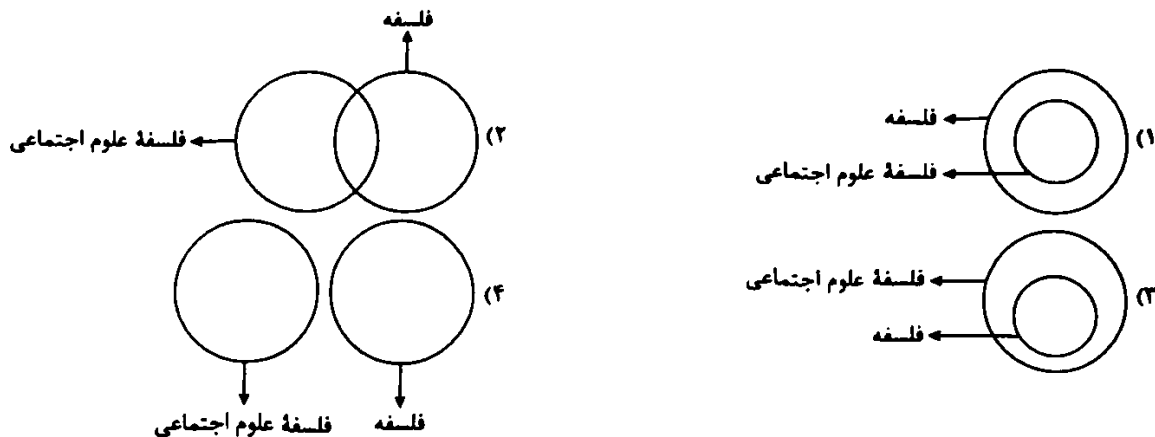
۱۱۳- کدام گزینه به فلسفه علوم اجتماعی اشاره دارد؟

- (۱) از ریشه‌های فلسفه است.
 (۲) مبنای علم جامعه‌شناسی را بررسی می‌کند.
 (۳) در آن بر اصالت اجتماع تأکید می‌شود.
 (۴) بررسی آن از عهده فیلسوفان خارج است و دانشمندان خاص این علم باید این مسئولیت را به عهده بگیرند.

۱۱۴- کدام گزینه مورد پذیرش معتقدین به اصالت جامعه نیست؟

- (۱) جامعه فراتر از گروهی از افراد که کنار یکدیگر زندگی می‌کنند، است.
 (۲) در برنامه‌ریزی‌های فرهنگی فقط رشد جامعه اهمیت دارد.
 (۳) سوسیالیسم که تأمین‌کننده منافع جمعی است، برترین دیدگاه می‌باشد.
 (۴) تصمیم‌گیری‌ها و افکار افراد، تابع شرایط اجتماعی آنان است.

۱۱۵- کدام شکل به رابطه میان فلسفه علوم اجتماعی و فلسفه به معنای دانش خاص اشاره می‌کند؟

۱۱۶- با زیر نظر گرفتن اطرافیان و بررسی سخنان و رفتارهای آنان، نمی‌توان.....

- (۱) ریشه‌های فکری آنان را شکل داد.
 (۲) برخی تصمیمات آن‌ها را پیش‌بینی کرد.
 (۳) اهداف زندگی آنان را حدس زد.
 (۴) فهمید زندگی برای آنان چه معنایی دارد.

۱۱۷- کدام گزینه در خصوص تقسیم‌بندی افراد براساس فلسفه زندگی‌شان، صحیح است؟

- (۱) گروه اول به اموری مانند حقیقت انسان و جهان نمی‌اندیشند.
 (۲) گروه دوم همواره در زندگی خویش، هدف قابل قبولی دارند.
 (۳) گروه سوم بالقوه توانایی ملحق شدن به گروه دوم را دارند.
 (۴) نمی‌توان مستقیماً از گروه اول به گروه سوم ملحق شد.

۱۱۸- یکی از فواید تفکر فلسفی، استقلال در اندیشه است، کدام گزینه درباره آن نادرست است؟

- (۱) فیلسوف عقیده‌اش را براساس خیالات، تبلیغات و تعصب، بنا نمی‌کند.
 (۲) اندیشیدن درباره استدلال‌های مختلف، مقدم از پذیرش آن‌ها در فیلسوفان اتفاق می‌افتد.
 (۳) تنها تفاوت فیلسوف با مردم عادی در اندیشیدن، جدیت آن است.
 (۴) فیلسوف تابع برهان و استدلال است.

۱۱۹- کدام گزینه درباره هدف افلاطون از بیان تمثیل غار درست نیست؟

- (۱) افلاطون می‌خواهد از طریق دانش فلسفه انسان را به سوی آزادی حقیقی برساند.
 (۲) او می‌خواهد نشان دهد که چگونه فلسفه انسان را به سمت آزادی حقیقی هدایت می‌کند.
 (۳) بیان تمثیلی برای نشان دادن نقش فلسفه در خروج تدریجی از نادانی و هدایت به دانایی.
 (۴) نشان دادن نقش آموزش و فلسفه‌ورزی در کنار گذاشتن تدریجی عادت‌ها و تعصبات.

۱۲۰- کدام مورد، عبارت زیر را به نحو مناسبی تکمیل می‌کند؟

«افلاطون در تمثیل غار به خوبی نشان می‌دهد که عقاید آدمی در ابتدا مبتنی بر ..... است. وی سیر عقلانی به سوی حقیقت را مشروط به وجود یک ..... که نماد ..... است را در جایی به تصویر می‌کشد که شخص تنومندی زندانی غار را از دهانه غار بالا می‌کشد و او را به طور کامل در معرض نور قرار می‌دهد.»

- (۱) حواس - منجی - راهنما (۲) عقل - راهنما - فیلسوف (۳) عقل - منجی - فیلسوف (۴) حواس - راهنما - عقل

توجه: داوطلب گرامی، می‌توانید به سوالات ۱۲۱ تا ۱۳۵ درس روان‌شناسی به صورت اختیاری پاسخ دهید.

۱۲۱- کدام مفهوم در تعریف روش علمی باعث می‌شود تا این روش، هدفمند باشد؟

- (۱) نظام‌دار بودن (۲) در جست‌وجوی چیزی بودن (۳) فرآیند (۴) موقعیت نامعین

۱۲۲- «دومین سطح شناخت پایه»، «آخرین سطح شناخت عالی» و «سومین مرحله در سلسله‌مراتب بیان علمی» به ترتیب چه نام دارند؟

- (۱) توجه - تصمیم‌گیری - فرضیه (۲) ادراک - تصمیم‌گیری - اصول (۳) ادراک - حل مسئله - فرضیه (۴) توجه - حل مسئله - اصول

۱۲۳- به ترتیب «شناسایی علل افت تحصیلی» و «تعریف تفکر»، به کدام اهداف روان‌شناسی مربوط می‌شوند؟

- (۱) توصیف - تبیین (۲) تبیین - پیش‌بینی (۳) تبیین - توصیف (۴) توصیف - پیش‌بینی

۱۲۴- در عبارت «بررسی رابطه سرسختی روان‌شناختی و تاب‌آوری با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دختر» چند متغیر باید تعریف عملیاتی شوند؟

- (۱) ۲ (۲) ۱ (۳) ۴ (۴) ۳

۱۲۵- شناخت شکل گرفته در کدام گزینه پایدارتر است؟

- ۱) سحر فقط کتابی را می‌خرد که تعداد صفحات آن زیاد نباشد.
- ۲) رضا از مغازه‌دار شامپویی را می‌خواهد که به سرها آسیب نزند.
- ۳) فرزاد در هنگام انتخاب رشته تحصیلی در دانشگاه، فقط نام پرآوازه آن رشته برایش مهم است.
- ۴) سامان معتقد است هر چه اندازه یک موبایل بزرگ‌تر باشد، کیفیت بیشتری دارد.

۱۲۶- در کدام روش جمع‌آوری اطلاعات، براساس پاسخ‌های دریافت‌شده، پرسش‌های بعدی معلوم می‌شود و امکان دارد افراد عادی جامعه با کدام روش جمع‌آوری بیش از هر روش دیگری مواجه شده باشند؟ (به ترتیب)

- ۱) پرسش‌نامه - پرسش‌نامه (۲) پرسش‌نامه - آزمون (۳) مصاحبه - پرسش‌نامه (۴) مصاحبه - آزمون

۱۲۷- کدام عبارت زیر صحیح است؟

- ۱) روش‌های ارائه‌شده در علم تجربی، در حیطه امور مشاهده‌ناپذیر نیز قابل اجرا و معتبر است.
- ۲) نظریات علمی مبتنی بر مشاهده و تجربه، خود بر نظریات و مبانی غیرتجربی تکیه دارد.
- ۳) پیش‌بینی انبساط فلز به وسیله گرما امر دشواری است.
- ۴) اندازه‌گیری و مشاهده، رکن اساسی روش علمی است.

۱۲۸- به ترتیب هر یک از عبارت‌های «سحر از انجام کارهای بد پرهیز می‌کند»، «زهرا دوست دارد فقط با هم‌جنسان خود بازی کند» و «سارا برای انتخاب لباس خود تصمیم می‌گیرد»، به کدام جنبه از رشد مربوط می‌شود؟

- ۱) هیجانی - درک اخلاقی - شناختی (۲) درک اخلاقی - اجتماعی - شناختی
۳) درک اخلاقی - هیجانی - اجتماعی (۴) هیجانی - اجتماعی - درک اخلاقی

۱۲۹- به ترتیب عبارت‌های «قد زینب مانند پدرش بلند است»، «محسن به دلیل داشتن چند خواهر و برادر، از ارتباطات اجتماعی بالایی برخوردار است» و «الهام مانند برادرش از هوش خوبی برخوردار است» به کدام عوامل مؤثر بر رشد اشاره دارد؟

- ۱) وراثتی - وراثتی - محیطی (۲) وراثتی - محیطی - وراثتی
۳) محیطی - محیطی - محیطی (۴) محیطی - وراثتی - محیطی

۱۳۰- کدام دو عبارت زیر، در رابطه با مراحل رشد انسان نادرست است؟

- ۱) از نظر اسلام، مراحل رشد انسان تا ۲۱ سالگی سه مرحله دارد - در هفت سال سوم باید در تأدیب کودک کوشید.
- ۲) دامنه سنی ۴۰ تا ۶۵ سالگی، دوره زندگی بزرگسالی اول را شامل می‌شود - در هفت سال سوم باید در تأدیب کودک کوشید.
- ۳) در هفت سال دوم، کودک وزیر و مشاور است - سنین قبل از دبستان همان کودکی اول است.
- ۴) از نظر اسلام، مراحل رشد انسان تا ۲۱ سالگی سه مرحله دارد - سنین قبل از دبستان همان کودکی اول است.

۱۳۱- به ترتیب توانایی بعدی و توانایی قبلی «بلند شدن از وضعیت نشسته» در کودکان کدام است؟

- ۱) ایستادن مستقل - ایستادن با کمک (۲) ایستادن با کمک - ایستادن مستقل
۳) راه رفتن مستقل - نشستن مستقل (۴) نشستن مستقل - راه رفتن مستقل

۱۳۲- کدام ویژگی زیر با بقیه متفاوت است؟

- ۱) رویش موی زائد در بدن (۲) افزایش رشد سینه‌ها در دختران
۳) بروز جوش‌های پوستی (۴) اسپرم‌سازی در پسران

۱۳۳- این موضوعات که «مرتضی می‌تواند به خوبی درباره تفاوت‌های بین ادیان مختلف قضاوت کند» و «در یکی از گروه‌های مذهبی عضو می‌شود» به ترتیب مربوط به کدام جنبه رشد در دوره نوجوانی می‌شوند؟

- ۱) درک اخلاقی - اجتماعی (۲) شناختی - هیجانی (۳) شناختی - اجتماعی (۴) درک اخلاقی - هیجانی

۱۳۴- به ترتیب «علاقه به رشته روان‌شناسی» و «علاقه به روان‌شناس شدن» به کدام «خودها» اشاره دارد؟

- ۱) خود واقعی - خود واقعی (۲) خود آرمانی - خود واقعی
۳) خود آرمانی - خود آرمانی (۴) خود واقعی - خود آرمانی

۱۳۵- کدام عبارت زیر به نوجوان و دوره نوجوانی مربوط نمی‌شود؟

- ۱) تغییر اساسی آن، رشد دستگاه تولیدمثل است.
۲) در پیش‌بینی یک موفقیت تحصیلی، به ویژگی‌های کیفی (۴) به ویژگی‌های کمی
- ۳) در اخلاقی دانستن یک رفتار، به قصد و نیت توجه ندارد.

تاریخ آزمون

جمعه ۱۴۰۳/۰۶/۰۲

پاسخنامه آزمون دفترچه شماره (۲) دوره دوم متوسطه پایه یازدهم انسانی

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۱۴۰ دقیقه	تعداد سوال: ۱۳۵

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی. تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

دقیقه	۲۰	۱	اجباری	۲۰	ریاضی و آمار ۱	آمار و احتمال
۲۵ دقیقه	۳۰	۲۱	اختیاری	۱۰	ریاضی و آمار ۲	
۲۵ دقیقه	۴۵	۳۱	اجباری	۱۵	عربی زبان قرآن ۱	زبان عربی
	۵۵	۴۰	اختیاری	۱۰	عربی زبان قرآن ۲	
۱۵ دقیقه	۷۰	۵۶	اجباری	۱۵	اقتصاد	علوم و فنون ادبی
۲۰ دقیقه	۸۰	۷۱	اجباری	۱۰	علوم و فنون ادبی ۱	
		۹۰	۸۲	اختیاری	۱۰	علوم و فنون ادبی ۲
۱۵ دقیقه	۱۰۵	۹۱	اجباری	۱۵	منطق	روان شناسی
			اختیاری	۱۵	فلسفه ۱	
			اختیاری	۵	روان شناسی	

معادله سهمی را به صورت $y = ax^2 + bx + c$ در نظر می‌گیریم:

$$x_S = \frac{-2+1}{2} = \frac{-1}{2} \Rightarrow \frac{-b}{2a} = \frac{-1}{2} \Rightarrow \frac{b}{a} = 1 \Rightarrow a = b \quad (1)$$

$$(1, 0) \Rightarrow a + b + c = 0 \quad (2)$$

$$(0, 4) \Rightarrow 0 + 0 + c = 4 \Rightarrow c = 4 \quad (3)$$

$$\xrightarrow{(1), (2), (3)} a + b + 4 = 0 \Rightarrow 2a = -4 \Rightarrow a = -2$$

$$\xrightarrow{b=a} b = -2 \Rightarrow y = -2x^2 - 2x + 4$$

۳

$$f(x) = ax + b \begin{cases} f(-1) = 1 \rightarrow 1 = -a + b \Rightarrow b - a = 1 \\ f(\frac{1}{2}) = 0 \rightarrow 0 = \frac{1}{2}a + b \xrightarrow{\times 2} a + 2b = 0 \end{cases}$$

دو رابطه را با هم جمع می‌کنیم:

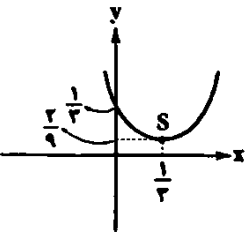
$$b + 2b = 1 \Rightarrow b = \frac{1}{3} \xrightarrow{a = -2b} a = -\frac{2}{3}$$

$$g(x) = x^2 - \frac{2}{3}x + \frac{1}{3}$$

$$x_S = \frac{-(-\frac{2}{3})}{2(1)} = \frac{\frac{2}{3}}{2} = \frac{1}{3} \Rightarrow y_S = (\frac{1}{3})^2 - \frac{2}{3}(\frac{1}{3}) + \frac{1}{3}$$

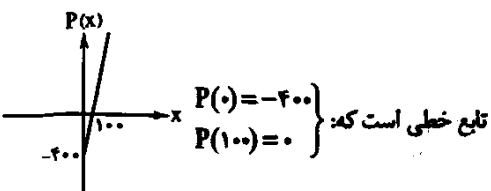
$$\Rightarrow y_S = \frac{1}{9} - \frac{2}{9} + \frac{1}{3} = -\frac{1}{9} + \frac{1}{3} = \frac{-1+3}{9} = \frac{2}{9} \Rightarrow S(\frac{1}{3}, \frac{2}{9})$$

$$x = 0 \Rightarrow g(0) = b = \frac{1}{3}$$

۳

$$\text{سود } P(x) = \text{درآمد} - \text{هزینه} = 9x - (400 + 5x) = 4x - 400$$

۲

$$2x - y - 2 = 0 \Rightarrow -y = -2x + 2 \xrightarrow{\text{ضرب طرفین در } (-1)} y = 2x - 2$$

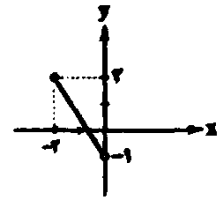
این خط دارای شیب مثبت (۲) و عرض از مبدأ منفی (-۲) است و نمودار کلی این گونه خطوط بصورت زیر است. از ناحیه دوم عبور نمی‌کند.

۲ با توجه به نیم باز بودن دامنه و برد داده شده و چون f

تابع خطی است چاره‌ای نیست که:

$$\begin{cases} f(-2) = 2 \\ f(0) = -1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 2 = -2a + b \\ -1 = a + b \Rightarrow b = -1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow -2a - 1 = 2 \Rightarrow -2a = 3 \Rightarrow a = -\frac{3}{2}$$

$$\Rightarrow f(x) = -\frac{3}{2}x - 1 \xrightarrow{x=-1} f(-1) = -\frac{3}{2}(-1) - 1 = \frac{3}{2} - 1 = \frac{1}{2}$$

۲ رابطه نامشده خطی با شیب (-۱/۵) است برای درک بهتر داریم:

$$A(0, 10) \xrightarrow{\text{۱ ثانیه بعد}} B(1, 10 - 1/5) = (1, 9.8)$$

معادله خط گذرا از A و B را می‌نویسیم:

$$h = at + b \Rightarrow \begin{cases} (0, 10) \rightarrow b = 10 \\ (1, 9.8) \rightarrow 9.8 = a + b \Rightarrow a = 9.8 - 10 = -0.2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow h = -0.2t + 10$$

$$\text{معادله خط } h=0 \rightarrow -0.2t + 10 = 0 \Rightarrow 0.2t = 10$$

$$\Rightarrow t = \frac{10}{0.2} = \frac{10}{\frac{2}{10}} = \frac{100}{2} = 50 \text{ ثانیه}$$

۴

$$\begin{cases} \text{درآمد } R(x) = 20 \cdot x \\ \text{هزینه } C(x) = x^2 + 40x + 100 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \text{سود } P(x) = R(x) - C(x) = 20x - x^2 - 40x - 100$$

$$\Rightarrow P(x) = -x^2 + 16x - 100$$

یک سهمی رو به پایین داریم و ماکزیم آن به ازای $x = -\frac{b}{2a}$ به دست می‌آید:

$$x_S = \frac{-b}{2a} = \frac{-16}{2(-1)} = \frac{16}{2} = 8$$

۱

$$\text{محور تقارن: } x = -\frac{b}{2a} \Rightarrow x = \frac{-m}{2(-1)} = \frac{m}{2} = -1 \Rightarrow m = -2$$

$$\Rightarrow f(x) = -x^2 - 2x + n \xrightarrow{x=0} 2 = -0 - 2(0) + n \Rightarrow n = 2$$

$$\Rightarrow f(x) = -x^2 - 2x + 2$$

برای یافتن برد تابع، باید عرض رأس سهمی را بیابیم:

$$y_S = f(-1) = -(-1)^2 - 2(-1) + 2 = -1 + 2 + 2 = 3$$

$$\xrightarrow{\text{سهمی رو به پایین}} R_f = (-\infty, 3]$$

۳

$$f(x) = \frac{rax^r - rbx^r}{rx^r + rx^r} = \frac{rx^r(ax - rb)}{x^r(r + rx)} = rx \frac{(ax - rb)}{r + rx}$$

حال برای آن که ضابطه بالا، خطی باشد باید حاصل پرانتز عدد گردد پس:

$$f(x) = rx \times k = rxk \quad (1)$$

چون نمودار f با خط $rx - \frac{1}{r}y + 1 = 0$ موازی است لذا:

$$rx - \frac{1}{r}y + 1 = 0 \Rightarrow \frac{1}{r}y = rx + 1 \Rightarrow y = rx + r$$

$$\Rightarrow \text{شیب } m = r \quad (2)$$

$$(1), (2) \Rightarrow rk = r \Rightarrow k = 1$$

بنابراین:

$$\frac{ax - rb}{r + rx} = r \Rightarrow rx + 6 = ax - rb \Rightarrow \begin{cases} a = r \\ b = -r \end{cases} \Rightarrow a + b = 0$$

۱ اگر $f(x)$ طول شمع پس از x دقیقه باشد داریم:

$$\begin{cases} f(0) = 150 \text{ (میلی متر)} \\ f(1) = 150 - 12 = 138 \end{cases}$$

f تابع است و داریم:

$$m = \frac{150 - 138}{0 - 1} = \frac{12}{-1} = -12$$

$$f(x) = -12x + h \xrightarrow{\substack{f(0)=150 \\ h=150}} f(x) = -12x + 150$$

شمع وقتی خاموش می شود که $f(x) = 0$ باشد:

$$-12x + 150 = 0 \Rightarrow 12x = 150 \Rightarrow x = \frac{150}{12} = \frac{50}{4} = \frac{25}{2} = 12.5 \text{ دقیقه}$$

$$\xrightarrow{x \times 60} 12.5 \times 60 = 750 \text{ ثانیه}$$

۲

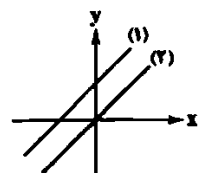
$$f(x) = ax + b \Rightarrow \begin{cases} f(2x-1) = a(2x-1) + b = 2ax - a + b \\ f(2x+1) = a(2x+1) + b = 2ax + a + b \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(2x-1) + f(2x+1) = 4ax + 2b$$

$$\xrightarrow{\text{طبق فرض}} x - 2 = fax + 2b \Rightarrow \begin{cases} fa = 1 \Rightarrow a = \frac{1}{f} \\ rb = -2 \Rightarrow b = -\frac{2}{r} \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(x) = \frac{1}{f}x - \frac{2}{r} \xrightarrow{x=2} f(2) = \frac{1}{f}(2) - \frac{2}{r} = \frac{2}{f} - \frac{2}{r}$$

۲ چون خط $y = ax + b$ از ناحیه چهارم مختصاتی نمی گذرد، پس به یکی از دو حالت زیر است:

و در نتیجه:

$$\begin{cases} \text{شیب خط } a > 0 \\ b \geq 0 \text{ عرض از مبدأ} \end{cases} \Rightarrow a + b > 0, ab \geq 0$$

۱ ابتدا با استفاده از جدول داده شده، ضابطه تابع خطی g را پیدا

می کنیم. طبق جدول، هر x ابتدا 2 برابر شده و سپس 1 واحد از آن کم شده است. پس ضابطه آن به صورت $g(x) = 2x - 1$ می باشد. حال داریم:

$$f(-2) + g(-2) = [(-2)^r - 2(-2)] + 2(-2) - 1 = |9+6| - 4 - 1 = 15 - 5 = 10$$

۳ رأس سهمی از فرمول $S(-\frac{b}{2a}, \frac{4ac-b^2}{4a})$ به دست

می آید پس داریم:

$$\begin{cases} -\frac{b}{2a} = -2 \Rightarrow \frac{b}{2a} = 2 \Rightarrow b = 4a \quad (1) \\ \frac{4ac - b^2}{4a} = 5 \xrightarrow{c=1} \frac{4a - b^2}{4a} = 5 \quad (2) \end{cases}$$

$$\xrightarrow{(2), (1)} \frac{4a - (4a)^2}{4a} = 5 \Rightarrow 4a - 16a^2 = 20a$$

$$\Rightarrow 16a^2 + 16a = 0 \Rightarrow 16a(a+1) = 0 \Rightarrow a = 0 \text{ یا } a = -1$$

$a = 0$ قابل قبول نیست، چون y یک سهمی است، پس $a = -1$ و $b = -4$

می باشد.

۴ ابتدا مختصات رأس سهمی را می یابیم:

$$y = x^2 + mx + 2 \Rightarrow x_S = \frac{-b}{2a} = \frac{-m}{2}$$

$$\Rightarrow y_S = (\frac{-m}{2})^2 + m(\frac{-m}{2}) + 2 = \frac{m^2}{4} - \frac{m^2}{2} + 2 = -\frac{m^2}{4} + 2$$

حال چون رأس سهمی روی نیمساز ربع اول قرار دارد بنابراین:

$$S(\frac{-m}{2}, 2 - \frac{m^2}{4}) \rightarrow \begin{cases} \frac{-m}{2} = 2 - \frac{m^2}{4} \xrightarrow{\times 4} -2m = 8 - m^2 \\ \Rightarrow m^2 - 2m - 8 = 0 \quad (*) \\ \frac{-m}{2} > 0 \Rightarrow m < 0 \quad (**) \end{cases}$$

$$\begin{cases} (*) \rightarrow (m+2)(m-4) = 0 \Rightarrow m = -2 \text{ یا } m = 4 \rightarrow m = -2 \\ (**) \rightarrow m < 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow y = x^2 + mx + 2 \xrightarrow{m=-2} f(x) = x^2 - 2x + 2$$

$$\xrightarrow{x=1} f(1) = 1 - 2 + 2 = 1$$

۱ چون نمودار سهمی بر محور xها مماس شده است

پس $\Delta = 0$ بوده است.

$$y = x^2 - 2x + m \quad \Delta = b^2 - 4ac = (-2)^2 - 4(1)(m) = 4 - 4m$$

$$\Delta = 0 \Rightarrow 4 - 4m = 0 \Rightarrow -4m = -4 \Rightarrow m = \frac{-4}{-4} = 1$$

$$y = 2x^2 - \frac{2}{r}x + 4$$

$$\text{محور تقارن } x = \frac{-b}{2a} = \frac{-(-\frac{2}{r})}{2(2)} = \frac{\frac{2}{r}}{4} = \frac{2}{4r} = \frac{1}{2r}$$

$$S_{\text{کل}} = \text{مساحت مثلث} + \text{مساحت مستطیل} = ax + \frac{\sqrt{3}}{4}x^2$$

$$\xrightarrow{(*)} S_{\text{کل}} = x(22 - \frac{2}{\sqrt{3}}x) + \frac{\sqrt{3}}{4}x^2 = 22x - \frac{2}{\sqrt{3}}x^2 + \frac{\sqrt{3}}{4}x^2$$

$$\Rightarrow S_{\text{کل}} = (\frac{\sqrt{3}-6}{4})x^2 + 22x$$

$$x = -\frac{b}{2a} = \frac{-22}{2(\frac{\sqrt{3}-6}{4})} = \frac{-22}{\frac{\sqrt{3}-6}{2}} = \frac{-44}{\sqrt{3}-6} = \frac{44}{6-\sqrt{3}} \times \frac{6+\sqrt{3}}{6+\sqrt{3}}$$

$$\Rightarrow x = \frac{44(6+\sqrt{3})}{36-3} = \frac{44(6+\sqrt{3})}{33} \Rightarrow x = 12 + 2\sqrt{3}$$

۳ بررسی گزینه‌ها:

- (۱) نادرست است. عکس گزاره شرطی موردنظر نادرست است. ممکن است مجموع دو عدد زوج باشد اما آن دو عدد فرد باشند. مثلاً اعداد ۳ و ۵ فرد هستند ولی مجموع آن‌ها زوج است.
- (۲) نادرست است. هر مربعی مستطیل است. اما هر مستطیلی مربع نیست. درست است.
- (۴) نادرست است. شرط لازم و کافی برای درست بودن ترکیب دو شرطی دو گزاره آن است که دو گزاره هم‌ارزش باشند (هر دو درست یا هر دو نادرست باشند).

۱ عدد موردنظر را x می‌گیریم و عبارت توصیفی را به ریاضی تبدیل می‌کنیم.

$$x(\frac{1}{4}x) + 12 = 5x \Rightarrow \frac{1}{4}x^2 + 12 = 5x \Rightarrow \frac{x^2}{4} - 5x + 12 = 0$$

۳ در ترکیب شرطی اگر تالی درست باشد، ارزش گزاره شرطی بدون توجه به ارزش مقدم، درست است. چون $q \sim$ درست است، ارزش ترکیب شرطی $q \wedge p \Rightarrow$ درست است.

۲ تعداد حالت‌های ارزشی سه گزاره برابر با $2^3 = 8$ می‌باشد که فقط در یک حالت هر سه گزاره درست می‌باشند یعنی در ۷ حالت دیگر حداقل یک گزاره نادرست وجود دارد.

۳ بررسی گزینه‌ها:

- (۱) نادرست است. هم‌ارزی $(p \Rightarrow \sim p) \equiv \sim p$ برقرار است.
- (۲) نادرست است. هم‌ارزی $(p \wedge \sim p) \equiv F$ برقرار است.
- (۳) درست است. گزاره‌های p و $(\sim p)$ هم‌ارزش نیستند، بنابراین ترکیب دو شرطی آن‌ها همواره دارای ارزش نادرست است.
- (۴) نادرست است. هم‌ارزی $(p \vee \sim p) \equiv T$ برقرار است.

۲ با توجه به مقدمات ذکر شده، مفالطه به شکل زیر صورت‌بندی می‌شود:

$$\sim p \rightarrow q$$

$$\frac{q}{\therefore \sim p}$$

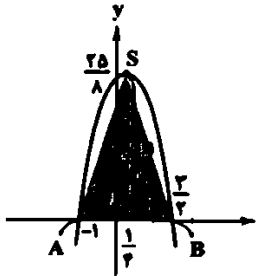
بنابراین نتیجه می‌گیریم که $\sim p$ برقرار است.

۱

$$x_S = -\frac{b}{2a} = \frac{-1}{2(-2)} = \frac{1}{4} \Rightarrow y_S = -2(\frac{1}{4})^2 + \frac{1}{4} + 2 = \frac{25}{8}$$

$$y = -2x^2 + x + 2 \xrightarrow{\text{تلاقی با محور } x} y=0 \rightarrow -2x^2 + x + 2 = 0$$

$$b=a+c \rightarrow \begin{cases} x = -1 \\ x = -\frac{c}{a} = \frac{2}{-2} \end{cases}$$

$$\Rightarrow S_{\Delta SAB} = \frac{1}{2} AB \times h$$

$$\Rightarrow S_{\Delta SAB} = \frac{1}{2} \times (\frac{2}{2} - (-1)) \times \frac{25}{8} = \frac{1}{2} \times \frac{5}{2} \times \frac{25}{8} = \frac{125}{32}$$

۳ روش اول: معادله تلاقی دو تابع را حل می‌کنیم:

$$\begin{cases} y = x^2 - 4x \\ y = -2x^2 + 6x + 1 \end{cases} \xrightarrow{\text{معادله تلاقی}} x^2 - 4x = -2x^2 + 6x + 1$$

$$\Rightarrow 2x^2 - 10x - 1 = 0$$

$$\Delta = (-10)^2 - 4(2)(-1) = 100 + 8 = 108 > 0 \Rightarrow \text{دو ریشه دارد.}$$

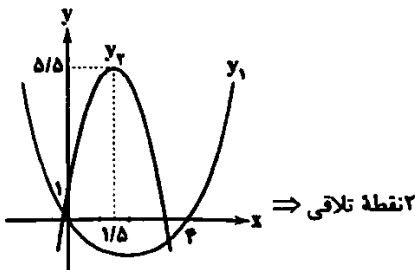
روش دوم: نمودار دو تابع را در یک دستگاه مختصات رسم می‌کنیم. سهمی y_1 رو به بالا بوده و نقاط تلاقی آن با محور x ها برابر است با:

$$y_1 = x^2 - 4x = x(x-4) \Rightarrow (0, 0), (4, 0)$$

سهمی y_2 رو به پایین است و محل تقاطع آن با محور y ها $(0, 1)$ می‌باشد و دارای نقطه رأس به صورت زیر است:

$$y_2 = -2x^2 + 6x + 1 \Rightarrow x_S = \frac{-6}{2(-2)} = \frac{3}{2} \Rightarrow y_S = -2(\frac{3}{2})^2 + 6(\frac{3}{2}) + 1$$

$$\Rightarrow y_S = -\frac{9}{2} + 9 + 1 = \frac{9}{2} + 1 = \frac{11}{2} = 5.5 \Rightarrow S(1.5, 5.5), (0, 1)$$

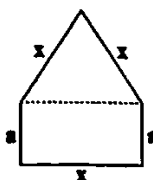

۱

اگر طول و عرض مستطیل را به ترتیب x و a در نظر بگیریم داریم:

$$\text{محیط} = 2x + 2a = 66$$

$$\Rightarrow a = \frac{66 - 2x}{2} = 33 - \frac{2}{2}x \quad (*)$$

زبان عربی (اختصاصی)

(۲) این گزینه خطا دارد. نمی‌توانیم بر x تقسیم کنیم، چون x ممکن است صفر باشد و عبارت بی‌معنا می‌شود. به این صورت این خطا اصلاح می‌شود:

$$x(x+2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x+2=0 \Rightarrow x=-2 \\ x=0 \end{cases}$$

(۳) این گزینه خطا دارد. وقتی اضلاع یک مستطیل k برابر می‌شوند، محیط k برابر می‌شود، اما مساحت آن k^2 برابر می‌شود.

(۴) این گزینه خطا دارد. نمی‌توانیم نامساوی را در عددی که علامت آن را نمی‌دانیم ضرب کنیم. زیرا اگر C مقداری منفی باشد، جهت نامساوی برمی‌گردد ولی اگر مقدار آن مثبت باشد، جهت تغییری نمی‌کند. این گزاره به ازای $C < 0$ صحیح است و نه همه C ها.

■ گزینه صحیح را در ترجمه یا مفهوم یا واژگان یا گفت‌وگو مشخص کن (۴۰-۳۱):

۱) ترجمه کلمات مهم: تلك المنظمة الدولية: آن سازمان

بین‌المللی [رد سایر گزینه‌ها]

قد سُجِّلَتْ: ثبت کرده است؛ ماضی نقلی است. [رد گزینه (۳)]

مئات: صدها [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

عمارة أثرية: ساختمان تاریخی [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]

العالمی: جهانی [رد گزینه (۲)]

رُئِمَا: چه‌بسا [رد گزینه (۳)]

هذه المعالم الثقافية: این آثار فرهنگی [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]

۲) تسعة: نه [رد گزینه (۴)]

ذُهِبُوا... شاهتویا: رفتند - دیدند [مشاهده کردند] فعل ماضی هستند [رد گزینه (۴)]

هذا البحر: این دریا [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]

ليلاً: در شب، شبانه [رد گزینه (۴)]

عشرات: دهها [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]

العلوثة: رنگارنگ [رد گزینه (۳)]

۳) ترجمه کلمات مهم: الحرياء: آفتاب‌پرست؛ مفرد است. [رد

گزینه‌های (۲) و (۴)]

عيون: چشمان؛ جمع است. [رد گزینه (۱)]

اتجاهات مختلفة: جهت‌های گوناگونی [رد گزینه (۴)]

ان تحركت: که حرکت دهد، که تکان دهد؛ فعل متعدی است. [رد گزینه‌های (۱) و (۴)]

۴) الكهف: غار / كهوف: غار(های)

ترجمه عبارت: «آن غار، از طولانی‌ترین غارهایی است که تاکنون دیده‌ام.»

۲) ترجمه کلمات مهم: تلك الأسماك: آن ماهی‌ها؛ «الأسماك» جمع است. [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]

حولت: تبدیل کرده است؛ فعل ماضی است. [رد گزینه (۳)]

أضواء: نور(ها)؛ جمع است. [رد گزینه‌های (۱) و (۴)]

فلام: تاریکی؛ مفرد است. [رد گزینه (۳)]

النهار: روز، بدون صفت است. [رد گزینه‌های (۱) و (۴)]

هذه الظاهرة: این پدیده؛ «الظاهرة» بدون صفت است. [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]

ستحيي: حیران خواهد کرد؛ فعل آینده است. [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]

يشاهدنا: آن را مشاهده کنه فعل مضارع است. [رد گزینه (۳)]

۲) ترکیب دوشرطی به دو صورت نفیض می‌شود:

$$\sim (p \Leftrightarrow q) \equiv \sim p \Leftrightarrow q \equiv p \Leftrightarrow \sim q$$

پس گزینه‌های (۱) و (۳) درست هستند.

هم‌چنین می‌دانیم که ترکیب دوشرطی، ترکیب عطفی دو تا ترکیب شرطی است:

$$p \Leftrightarrow q \equiv (p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow p)$$

پس می‌توان نوشت:

$$\sim p \Leftrightarrow q \equiv (\sim p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow \sim p)$$

یعنی گزینه‌های (۱) و (۴) هم‌ارز هستند.

گزاره گزینه (۲) یک گزاره همواره درست است و نفیض صورت سؤال نمی‌باشد:

p	q	$p \Rightarrow q$	$q \Rightarrow p$	$(p \Rightarrow q) \vee (q \Rightarrow p)$
T	T	T	T	T
T	F	F	T	T
F	T	T	F	T
F	F	T	T	T

۲) با توجه به صورت سؤال، ترکیب موردنظر دو شرطی است و

می‌خواهیم ارزش آن نادرست باشد، پس هر دو گزاره در جاهای خالی نباید هم‌ارزش باشند.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) ارزش گزاره «۸ عددی اول است» نادرست است، ارزش گزاره «هر مستطیل یک مربع است» نیز نادرست است، پس ارزش ترکیب دو شرطی این دو گزاره درست می‌باشد.

(۲) ارزش گزاره «عدد ۳، فرد است» درست، ارزش گزاره «مربع $\sqrt{5}$ برابر ۲۵ است» نادرست است، پس ارزش ترکیب دو شرطی این دو گزاره نادرست است.

(۳) ارزش گزاره « $4^2 = 4^2$ » درست است، ارزش گزاره «شهریور ماه ۳۱ روز دارد» نیز درست است، پس ارزش ترکیب دوشرطی این دو گزاره درست می‌باشد.

(۴) ارزش گزاره « $\pi^2 \geq 0$ » درست است، ارزش گزاره « $1 = (\sqrt{5} + 2)(\sqrt{5} - 2)$ » نیز درست است، پس ارزش ترکیب دوشرطی این دو گزاره نمی‌تواند نادرست باشد.

توجه: مربع $\sqrt{5}$ برابر ۵ است.

۲) در گزینه (۲) شکل درست استدلال قیاس استثنایی آمده است؛ پس می‌توان از درستی نتیجه اطمینان داشت اما استدلال قیاس استثنایی موجود در سایر گزینه‌ها به شکل نادرستی (مغالطه) آمده است و نمی‌توان از درستی نتیجه اطمینان داشت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) توربین‌های بادی می‌توانستند توسط فردی شکسته شده باشند.

(۳) شاید فرد موردنظر با سرعت خیلی کمی تصادف کرده است.

(۴) شاید دانش‌آموز به علت وضع نامناسب جسمی یا روحی، نمره قبولی را نگرفته است.

۱) بررسی گزینه‌ها:

(۱) در این گزینه هیچ خطایی دیده نمی‌شود:

$$\frac{x^2 + x}{x} = \frac{x(x+1)}{x} = x+1; x \neq 0$$

۲) ترجمه کلیدها:

- (۱) لردک پرندهای است که در خشکی و آب زندگی می‌کند.
 (۲) نورنی کرهن همان بخش کرهن نور است.
 (۳) دماست لیزری برای اطلاع یافتن از وزن اجسام است. («حرارة الأجسام» صحیح است).
 (۴) پنبه گیاهی است که میوه‌های سفیدرنگ می‌دهد.

۳) ترجمه کلمات مهم: ذلک الشَّابُّ: آن جوان [رد گزیندهای (۱)] و (۲)

یحصی: برمی‌شمارد فعل مضارع است. [رد گزیندهای (۱) و (۲)]

واجباته: واجباتش (خود)، وظایفش (خود)، ضمیر «ه» باید ترجمه شود. [رد گزیندهای (۱)]

لَنْ يَنْقُلَ: راهنمایی کند [رد گزیندهای (۲)]

يسيرون: به راه می‌افتند حرکت می‌کنند؛ فعل مضارع است. [رد گزیندهای (۲)]
 الذنوب: گناهان؛ جمع و بدون ضمیر است. [رد گزیندهای (۱) و (۲)]

۴) ترجمه عبارت سؤال: «چرا به من کپسول آمبی‌سیلین نمی‌دهی؟ آیا ندریدی؟»

ترجمه کلیدها:

- (۱) بله نداریم، زیرا فروش آن تنها در بازار میوه‌هاست.
 (۲) نه داریم ولی فروش آن با نسخه جایز نیست.
 (۳) بله نداریم، زیرا آمبی‌سیلین از داروها نیست.
 (۴) نه داریم ولی فروش آن بدون نسخه جایز نیست.

۴) ترجمه عبارت سؤال: «آیا پادش نیکي جز نیکي است؟»
 مفهوم: هر کس نیکي کند نیکي می‌بیند؛ این مفهوم به گزیندهای (۲) نزدیک‌تر است.

۲) ترجمه کلیدها:

- (۱) جغد
 (۲) روغن
 (۳) لردک
 (۴) آفتاب‌پرست

گزینه صحیح را در پاسخ به سؤالات زیر مشخص کن (۲۵ - ۴۱):

۱) ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) «تا» در «حدیقتنا»: مضاف‌الیه / «الجميلة»: صفت
 ترجمه: کودکان با خوشحالی در باغ زیبای ما بازی می‌کنند.
 (۲) «البحریتة»: مضاف‌الیه است و صفت نداریم.
 ترجمه: روزی بشر از آن معجزه دریایی استفاده می‌کند.
 (۳) ضمیر «ه» در «بصره»: مضاف‌الیه است و صفت وجود ندارد.
 ترجمه: به انسان نگاه کن و بگو: چه کسی در او چشمش را شکافت؟
 (۴) «الثابة»: مضاف‌الیه است و صفت وجود ندارد.
 ترجمه: او بهمانند جاسوسی از جاسوس‌های جنگل است.

۳) «مجمعون»: خبر، «المدرسة»: مضاف‌الیه، و «ه» مفعول است.

ترجمه عبارت: «دانش‌آموزان جلوی در مدرسه جمع شده‌اند، تا خدمتکار آن را باز کنند»

۱) «تعلیم (آموزختن)»: مصدر است و مصدر، اسم به حساب می‌آیند؛ بنابراین جمله اسمیه است.

در سایر گزینه‌ها اولین کلمات به ترتیب، «اکرم: گرامی بدار»، «ثکاتة: با هم نام‌نگاری کردند»، و «یوتقد: تأکید می‌کند» فعل هستند؛ بنابراین جمله فعلیه هستند.

۱) فاعل و مرفوع بالضمّة ← فاعل و مرفوع بالالف: «طالبان» اسم

مثنی است و اسم مثنی در حالت رفع با «الف» مرفوع می‌شود.

ترجمه کلیدها:

- (۱) دو دانش‌آموز باهوش برای مطالعه کتاب‌های علمی وارد کتابخانه شدند.
 (۲) اسلام به ادیان الهی احترام می‌گذارد.
 (۳) سرزمین‌های اسلامی مجموعه‌ای از ملت‌های بسیار است.
 (۴) دو چراغ برداشتم و شبانه از خانه بیرون آمدم.

۱) بررسی گزینه‌ها:

- (۱) ذلک (اسم اشاره)، ضمیر «ی» در «صدیقی»: دو اسم مثنی
 (۲) اسم مثنی وجود ندارد.
 (۳) ضمیر «کم» در «انفسکم»: یک اسم مثنی
 (۴) «من» (اسم استفهام): یک اسم مثنی
 ■ گزینه صحیح را در ترجمه یا مفهوم یا ولاگان یا گفتوگو مشخص کن (۵۱ - ۴۶):

۱) ترجمه کلمات مهم: هناك: وجود دارند، هستند / تُسعی:

نامیده می‌شوند / شعراء ایرانیون: شاعرانی ایرانی

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) نام دارند ← نامیده می‌شوند، شاعران ایرانی ← شاعرانی ایرانی: «شعراء ایرانیون» ترکیب وصفی نکره است.
 (۳) «آن‌جا» اضافی است، «و» ترجمه نشده است.

(۴) شعرا ← شعرهایی: نکره است، «هناك» ترجمه نشده است، که ← و

۴) ترجمه کلمات مهم: أنزل: نازل کرد، فرو فرستاد /

سکینته: آرامش

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) آرامشی ← آرامش، نازل می‌کند ← نازل کرد: «أنزل» ماضی است.

(۲) پروردگار ← خداوند، الله، نازل کرده است ← نازل کرد

(۳) آرامش ← آرامش، «از جانب خویش» اضافی است، فرستاده ← فرستاد(اش)

۳) ترجمه کلمات مهم: إن الوالدین: پدر و مادر، والدین / یحییان:

دوست دارند / رؤیة: دیدن، که ببینند / اولادها: فرزندان خود / و هم فی احسن حال: درحالی که در بهترین حال هستند / فلذلك: بنابراین / یقَدَّمان نصائح قیمة: نصیحت‌های ارزشمندی می‌کنند

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «یحییان: دوست دارند» / «قیمة» اسم تفضیل نیست. / «و هم فی احسن حال: در حالی که در بهترین حال هستند» درست ترجمه نشده است.

(۲) «رؤیة» ترجمه نشده است. / «و هم فی احسن حال: درحالی که در بهترین حال هستند» درست ترجمه نشده است.

(۴) ضمیر «هما» در «اولادها» ترجمه نشده است. / «می‌خواهند = یُریدان» / «نصائح» جمع است.

۱ ترجمه و بررسی گزینه‌ها.

(۱) ترجمه: هو با تکبر رویت را از مردم برمگردان! تکبر عین حماقت و سفی‌ی است!

(۲) ترجمه: «پسرم! نماز را برپا دار و به کار خیر امر کن!» «آیا مردمان را به نیکی دستر می‌دهید و خودتان را فراموش می‌کنید؟» [با یکدیگر هماهنگی ندارند]

(۳) ترجمه: «همانا زشت‌ترین صداها قطعاً صدای خران است!» [با بیت مقابلش هماهنگی ندارد]

(۴) ترجمه: «حکمت و اندیشه در قلب انسان فروتن ماندگار می‌شود!»

۲ ترجمه عبارت سؤال: «ای مؤمن، ..... دشنام‌دهنده‌ها را _____ تا خداوند بخشاینده را خشنود کنی.»

ترجمه گزینه‌ها.

(۱) رها کن - زشت

(۲) رها کن - خوار

(۳) دوری گزین - خودپسند

۱ بررسی سایر گزینه‌ها.

(۲) در قسمت اول عبارت، کلمات جابه‌جا آمده‌اند. الأرخص ← أرخص، طلبت ← اطلب، أریذ؛ «می‌خواهم» مضارع است. أسعار ← الأسمار

(۳) رخیماً ← أرخص؛ «ارزان‌تر» اسم تفضیل است. «جداً» اضافی است.

(۴) رخیماً ← أرخص، أسعار ← الأسمار. «جداً» اضافی است.

■ گزینه صحیح را در پاسخ به سؤال‌های زیر مشخص کن (۵۵ - ۵۲):

۲ بررسی گزینه‌ها.

(۱) - پناهگاهی را یافت! «مأوی» اسم مکان، مفعول و منصوب است.

(۲) «مَنْزِل: خانه» مجرور به حرف جر شده است.

(۳) به رستوران رسیدیم! «المَطْمَن» اسم مکان و مفعول است.

(۴) صحنه‌هایی را دیدیم! «مَشَاهِد» جمع «مَشْهَد» صحنه» اسم مکان و مفعول است.

۴ با توجه به معنا می‌توانیم اسم تفضیل بودن یا نبودن «خیر و شر» را تشخیص دهیم.

ترجمه گزینه‌ها.

(۱) خداوندا! شرّ (و بدی) ستمگران را از ما برطرف کن!

(۲) هرکس بدی را بکارد، خوبی درو نمی‌کند!

(۳) از همنشینی با نادانان اجتناب کنید، تا از شرّ و بدی ایشان در امان باشید!

(۴) بدترین مردم کسی است که هیچ دینی ندارد و به امانت اعتقادی ندارد!

۴ بررسی گزینه‌ها.

(۱) «ما أقبح: چه زشت است» اسلوب تعجب است. «أقبح» هر چند به شکل «أفعل» آمده اما اسم تفضیل نیست.

(۲) «أنفق: انفاق کرد» فعل ماضی مفرد مذکر غایب از باب «إفعال» است.

(۳) «أخرج: خارج کن» فعل امر مفرد مذکر مخاطب از باب «إفعال» است.

(۴) «الأعلون» جمع «الأغلی: برتر» و اسم تفضیل است.

۲ «المُسْلِمون» اسم فاعل است از فعل ثلاثی مزید «أسلمتْ، یسلم»

۳ بررسی سایر گزینه‌ها.

(۱) کشور C براساس مزیت نسبی باید موتور را در داخل تولید کند و خودرو را وارد کند.

(۲) کشور B باید خودرو را در داخل تولید و موتور را وارد کند تا براساس اصل مزیت مطلق عمل کند.

(۴) کشور B باید موتور را وارد کند، اما کشور C باید خود موتور را تولید کند.

۱ الف) برخوردهای متفاوت و بعضاً متعارض کشورها با مسئله تجارت جهانی ناشی از تفاوت در چشم‌اندازهای آنان است.

ب) در نتیجه تشکیل کنفرانس برتن وودز، دو سازمان بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول تشکیل شدند.

ج) آمریکا سابقه بلندبالی در عهدشکنی در مجامع و معاهده‌های بین‌المللی دارد، مثل آسیا - پاسیفیک.

۴ کشورها با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی، سعی می‌کنند تا امکان تأمین برخی نیازهای مهم و اساسی را در داخل کشور فراهم کنند.

۱ بررسی عبارت‌های نادرست.

ج) هم‌چنان کشورها نیاز دارند تا از وضعیت تک‌محصولی فاصله بگیرند و این موضوع همیشگی است.

د) کشورها برای حمایت از صنایع داخلی‌شان سعی کرده‌اند تا با وضع تعرفه‌ها مانع وارد شدن کالاهای خارجی شوند و برخی سازمان‌ها و عهدنامه‌ها با این موضوع مخالفت داشته‌اند.

۳ این کشور در وضعیت رکود قرار گرفته است. با پدید آمدن رکود، از همه عوامل تولید استفاده نمی‌شود. در چنین شرایطی نقطه تولید در زیر منحنی قرار می‌گیرد؛ چرا که از همه ظرفیت‌های تولید کالا استفاده نشده است.

۲ چه افراد پاره‌وقت کار کنند چه تمام‌وقت، صاحب شغل حساب می‌شوند و جزئی از آمار بیکاری نیستند. پس گزینه (۲) از دلایل بالا بودن نرخ بیکاری نیست.

۲ ابتدا جمعیت افراد شاغل را حساب می‌کنیم:

$$117,000,000 \times \frac{1}{3} = 39,000,000$$

حالا طبق گفته سؤال ۴۸ میلیون نفر از جمعیت کشور، جمعیت فعال هستند. پس باید شمار افراد بیکار را حساب کنیم:

$$48,000,000 - 39,000,000 = 9,000,000$$

در نهایت باید با استفاده از فرمول زیر نرخ بیکاری را محاسبه کنیم:

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{\text{جمعیت بیکار ۱۵ ساله و بالای آن}}{\text{جمعیت فعال ۱۵ ساله و بالای آن}} \times 100 = \frac{9,000,000}{48,000,000} \times 100$$

$$= 18.75\%$$

۲ بررسی عبارت نادرست.

ب) کشوری که در هیچ کالایی مزیت مطلق ندارد، باید به سواغ مزیت نسبی خود برود.

۲ «را» در عبارت سؤال و گزینه (۲)، در معنی حرف اضافه «در»

به کار رفته و قیدساز است.

«را» در گزینه (۱) نشانه مفعول است و در گزینه‌های (۳) و (۴) «را» از نوع «حرف اضافه» است. (اما در معنی «به» و «برای»)

۴ ابیات سؤال، سروده رودکی سمرقندی است.

۱ در این عبارت، واژگان «رحمت» و «آخرت» سجع «مطرف» دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها،

۲ بندی، بندی: سجع متوازی (۲) بشویم، نگویم: سجع متوازی

۴ ستیزد، بریزد: سجع متوازی

۲ موارد حذف همزه در ابیات سؤال:

در نگر ای: در نگری در این دیرخانه: درین دیرخانه

دردکش افتاد: دردکشفتاد

۱ امتداد و نوع هجاها در گزینه (۱):

-- U - / -- U - / -- U - / -- U -

امتداد و نوع هجاها در سایر گزینه‌ها:

- U - / -- U - / -- U - / -- U -

۴ وزن بیت گزینه (۴): مفعول فاعلاتن // مفعول فاعلاتن

وزن مشترک سایر گزینه‌ها: مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

۴ حذف همزه در این بیت تأثیری در کمیت هجاها ندارد:

آن انداخته: UU --- آنداخته: UU ---

۲ وزن بیت گزینه (۲): مفعولن مفعولن مفعولن

وزن مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: مفعولن مفعولن فاعلن

۴ گزینه (۴) معرّف «تاریخ گزیده»، از آثار قرن هشتم است.

بررسی سایر گزینه‌ها،

۱ المعجم: نوشته‌شده در قرن هفتم

۲ تاریخ جهان‌گشا: نوشته‌شده در قرن هفتم

۳ لمعات: نوشته‌شده در قرن هفتم

۲ مثنوی جمشید و خورشید به شیوه داستان‌های نظامی سروده

شده است.

۳ نفحات‌الاسی اثری در شرح زندگی عارفان به نثر است.

۳ عبارت سؤال معرّف مرصادالعباد اثر نجم‌الدین رازی (معروف

به نجم دایه) است.

۳ بررسی سایر گزینه‌ها،

۱ وش (۲) همبر

۴ به کردار

۳ تشبیه خود به صبا [مورد]

بررسی سایر گزینه‌ها،

۱ یار به آه / کدورت به راه / اشک به پیک [مورد ۳]

۲ تو به سرشک / سرشک به گوهر / صفا به ذردانه [مورد ۳]

۴ خود به چوپان / عشق به دشت / غزل به نای [مورد ۳]

۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ لول این‌که در این عبارت باید جای فقر، بیکاری قرار بگیرد و دوم هم درآمد مالیاتی کاهش می‌یابد، نه این‌که صفر شود.

۲ در جهان ۱/۴ میلیارد نفر درگیر فقر مطلق‌اند.

۳ نه تنها کشورهای فقیر، بلکه کشورهای ثروتمند هم درگیر فقر هستند.

۴ موارد ذکر شده در گزینه (۴) مربوط به مسئولیت‌های اجتماعی مردم است، نه دولت.

۳ بررسی سایر گزینه‌ها،

۱ افزایش حقوق لزوماً منجر به ثروتمندتر شدن افراد نمی‌شود بلکه باید به تناسب ارزش پول سنجیده شود.

۲ تغییر ارزش پول و قدرت آن تابعی معکوس از تورم است؛ یعنی اگر بر فرض مثال تورم افزایش یابد، قدرت خرید پول کاهش می‌یابد.

۴ امروزه پشتوانه پول، قدرت اقتصادی هر کشور است.

۱ الف) یکی از وظایف پول، پرداخت در مبادلات است که به علت پذیرش توسط یکدیگر رخ می‌دهد.

ب) خریدهای اقساطی یا حواله‌های بانکی نشان از این دارد که پول را برای پرداخت در آینده می‌توان استفاده کرد.

ج) پول امکان سنجش ارزش و مقایسه قیمت کالاها یا یکدیگر را فراهم می‌کند.

د) برخی ترجیح می‌دهند تا ثروت و دارایی‌شان را به شکل پول نگه دارند، پول با فراهم کردن امکان پس‌انداز و حفظ ارزش، این اجازه را به این افراد می‌دهد.

۲

حساب‌های پس‌انداز بلندمدت = حجم شبه پول

حساب‌های پس‌انداز کوتاه مدت +

$$\Rightarrow 2810 + 4250 = 8060$$

۳ برای پاسخ به این سؤال ابتدا باید طبق فرمول درصد تغییر

cpi برای یک ماه را در هر کشور حساب کنیم و سپس آن‌ها را با هم مقایسه کنیم:

= درصد تغییر cpi برای یک ماه معین

$$\times 100 = \frac{\text{هزینه سبد بازار در ماه قبل} - \text{هزینه سبد بازار در ماه معین}}{\text{هزینه سبد بازار در ماه قبل}}$$

$$cpi_A = \frac{260 - 205}{205} \times 100 = \frac{55}{205} \times 100 = 18\%$$

$$cpi_B = \frac{540 - 480}{480} \times 100 = \frac{60}{480} \times 100 = 12.5\%$$

الف) با توجه به این‌که cpi کشور A از کشور B بیشتر است؛ تورم کشور A هم از کشور B بیشتر است.

$$18 - 12.5 = 5.5$$

ب)

۴ سیاست‌های انتقابی در زمان تورم و سیاست‌های انبساطی در

زمان رکود به کار می‌روند تا وضعیت اقتصادی کشور را تعدیل کنند.

۲ التفهیم از آثار نثر دوره سامانی است که در آن «تمثیل و

استهزاء به آیات، احادیث و اشعار عرب» کاربرد ندارد.

۲ در این گزینه، توجه به دل و دنیای درون، از ویژگی‌های فکری

سبک عراقی است. در سایر گزینه‌ها، روح شادی و نشاط و خوش‌باشی در شعر

غلبه دارد که این، از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی است.

۱۱) در استدلال قیاسی، رسیدن به نتیجه قطعی می‌باشد اما در استقرا چنین نیست و تفاوت اصلی این دو نوع استدلال در این موضوع است. بررسی سایر گزینه‌ها،

۱) کمیت (تعداد) مقدمات در هر دو نوع استدلال می‌تواند متفاوت باشد.
 ۲) مواد مقدمات (عبارات به کار رفته در مقدمات) در هر دو نوع استدلال می‌تواند متفاوت باشد.

۳) کیفیت مقدمات (موجبه و سالبه بودن که در ادامه کتاب بیشتر به آن توجه می‌شود) ربطی به تفاوت قیاس و استقرا ندارد.

۱۲) استدلال اول از جزئی به جزئی می‌رسد و مقدمات از نتیجه حمایت نسبی می‌کنند که استقرای تمثیلی را نشان می‌دهد. (هم‌چنین براساس شباهت حکم صادر شده است.)

استدلال دوم به ظاهر جزئی به جزئی است، اما در حقیقت محتوای استدلال به شکل زیر است:

من دیروز، پریروز و روزهای قبل محمد را دیدم پس هر روز (که امروز هم یکی از آن‌هاست) او را خواهم دید. در واقع در این استدلال از جزئی به نتیجه کلی رسیدیم (استقرای تعمیمی).

۱۳) دانشمندان علوم تجربی تلاش می‌کنند با استفاده از استدلال‌های استقرایی قوی، مبنایی برای علوم تجربی فراهم آورند. بررسی سایر گزینه‌ها،

۱) تمثیل و استقرای تمثیلی متفاوت‌اند. در استقرای تمثیلی سرایت حکم صورت می‌گیرد و در تمثیل صرفاً مانند کردن چیزی به چیز دیگر رخ می‌دهد.
 ۲) این عبارت مربوط به استنتاج بهترین تبیین است که فرضیه‌های اشتباه یکی یکی رد می‌شوند.

۳) نتیجه استقرای تعمیمی حتی در صورت رعایت تمام شرایط، احتمالی است.

۱۴) دانشمندان علوم تجربی سعی می‌کنند با استفاده از استدلال‌های استقرایی قوی، مبنایی را برای علوم تجربی فراهم آورند و با انجام آزمایش‌های متعدد در آزمایشگاه‌ها (موارد معدود و مشخص) به قوانین کلی علمی برسند.

۱۵) شرایط استقرای تعمیمی قوی: ۱- نمونه‌ها تصادفی باشد. ۲- نمونه‌ها متفاوت و از طیف‌های مختلف باشد. ۳- تعداد نمونه‌ها نسبت به جامعه آماری مناسب باشد.

بررسی گزینه‌ها،

۱) حکم یک تجربه قبلی، به تمامی جامعه آماری نسبت داده شده است.
 ۲) این‌که تا به حال یک شخص گدایی مشاهده نکرده است، دلیل بر عدم وجود گدا در یک شهر خاص نیست و تجربه شخصی در این استقرای تعمیمی، دخیل است.

۳) این‌جا تجربه قبلی نقشی ندارد، چرا که یک قانون علمی مطرح است و نتیجه قطعی دارد.

۴) طیف‌های مختلف در این نظر سنجی شده است.

۱) روی (مشبه)، ماه (مشبهه)، تابندگی (وجه‌شبهه)، ادات تشبیه: —

لبرو (مشبهه) هلال (مشبهه)، خوشی، زیبایی (وجه‌شبهه)، ادات تشبیه: —

بررسی سایر گزینه‌ها،

۲) خود [م] (مشبهه)، گل (مشبهه)، سر در گریبان (وجه‌شبهه)، چو (ادات) / خود [م] (مشبهه)، گل (مشبهه)، پاکیزه دامنم (وجه‌شبهه)، چو (ادات)
 ۳) خصم (مشبهه)، کرم پیله (مشبهه)، کم‌بقایی (وجه‌شبهه)، ماند (ادات)
 ۴) تن (مشبهه)، میان (مشبهه)، هیچ بودن (وجه‌شبهه)، همچو (ادات)

۲) تقطیع گزینه (۲):

ش	را	بی	شد	را	بی	ک	دل	جمع	گر	دد
U	-	-	U	-	-	U	-	U	-	-
چ	دل	جمع	گر	دد	ش	ود	تن	پ	ریه	شای
U	-	U	-	-	U	-	-	U	-	-

بررسی سایر گزینه‌ها،

۱)

خ	مش	کن	ختم	کن	ای	دل	چ	دید	دی
U	-	-	U	-	-	-	U	-	-
ک	خو	بی	ند	می	گند	جد	ذ	رل	قاب
U	-	-	U	-	-	-	U	-	✗

۳)

ب	دل	در	یا	د	لی	کز	جو	ش	نو	شش
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-
پ	تا	ور	د	گو	هر	گو	ه	ری	را	
U	-	-	U	-	-	-	U	-	-	

۴)

خ	ما	ری	دا	ش	تم	مند	در	!	را	دت
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-
ن	تا	ن	تم	ک	حق	ما	را	م	ریه	دست
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	✗

۳) تقطیع ابیات سؤال:

بند	گر	ز	هجر	رت	چولا	شد	دم	سر	گشت	ت	چولا	گر	دولا	شد	دم
-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-
وز	تا	و	کت	پر	چولا	شد	دم	از	من	چ	را	رن	جید	د	ای
-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-
گر	من	بید	مید	رم	در	غ	مت	خو	نم	ت	تا	در	گر	ذ	نت
-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-
فر	دا	بید	مید	رم	دا	م	نت	از	من	چ	را	رن	جید	د	ای
-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-

۲) تقطیع بیت سؤال:

هر	چ	نت	وا	نیتم	با	خُد	بر	ذ	زیر	عب	رت	س	را
-	U	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-
هست	تا	فر	صت	ب	رو	از	خا	ب	می	ریه	زیم	ما	
-	U	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-

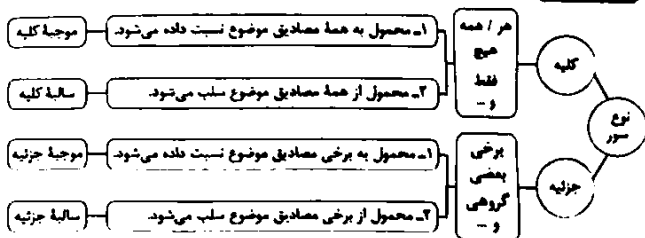
۳ قضایای کلیه، تمام افراد موضوع را شامل می‌شوند.

قضایای جزئیه، برخی افراد موضوع را شامل می‌شوند.

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) سور «فقط» به قضایای کلیه تعلق دارد و می‌توان عبارت را بدین شکل بازنویسی کرد: «همه خفاش‌ها پستاندار هستند».
- (۲) سور «همه» به قضایای کلیه تعلق دارد.
- (۳) سور «اندرکی» به قضایای جزئیه تعلق دارد.
- (۴) سور «هیچ» به قضایای کلیه تعلق دارد.

۳

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) بعضی افرادی که چهره‌افروزی می‌کنند، دلبری نمی‌دانند = سالبه جزئیه
- (۲) بعضی از سخنان راست را نباید گفت = سالبه جزئیه
- (۳) همه ترس آدم از درون خود است = موجبه کلیه
- (۴) بعضی افرادی که آینه می‌سازند، سکندری نمی‌دانند = سالبه جزئیه

۳

قضیه محصوره: قضیه‌ای است که موضوع آن، یک مفهوم کلی است. قضیه شخصی: قضیه‌ای است که موضوع آن، یک مفهوم جزئی است. زمانی که تشخیص کلی یا جزئی بودن موضوع قضیه دشوار است، از فرمول زیر استفاده می‌شود:

اگر محمول تنها یک بار و به صورت کلی بر موضوع، حمل شد ← قضیه شخصی است.

دانش‌آموزان این کلاس ۲۰ نفر هستند.

نمی‌توانیم بگوییم علی ۲۰ نفر است، رضا ۲۰ نفر است، احمد ۲۰ نفر است و ... (اعضای کلاس را نمی‌توانیم نام ببریم).

اگر محمول بیش از یک بار و به تعداد اجزای موضوع بر آن، حمل شد ← قضیه محصوره است.

دانش‌آموزان این کلاس باهوش هستند.

می‌توانیم بگوییم علی باهوش است، رضا باهوش است، احمد باهوش است و ... (اعضای کلاس را می‌توانیم نام ببریم).

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) در این عبارت، لفظ «رود» مد نظر است، پس قضیه شخصی است.
- (۲) نمی‌توانیم بگوییم بیست ۱ شاهنامه ۴۸,۰۰۰ تاست، بیست ۲ شاهنامه ۴۸,۰۰۰ تاست و ... پس محمول تنها یک بار بر موضوع حمل می‌شود، قضیه شخصی است.

(۳) می‌توانیم بگوییم بیست ۲ حافظ از ... پس محمول بر موضوع حمل می‌شود، قضیه شخصی است.

(۴) در این عبارت، لفظ «بسیار» مد نظر است، پس محمول بیش از یک بار بر موضوع حمل می‌شود، قضیه محصوره است.

(۵) در این عبارت، لفظ «بسیار» مد نظر است، پس محمول بیش از یک بار بر موضوع حمل می‌شود، قضیه محصوره است.

۲ همان‌طور که در متن کتاب درسی اشاره شده است، استنتاج

بهترین تبیین در مسائل علمی جهت بررسی فرضیه‌های علمی استفاده می‌شود. تذکره اگر پاسخ شما قیاس است، باید توجه داشته باشید که بررسی برخی مسائل به واسطه قیاس‌ها ممکن نیست زیرا برای تشکیل قیاس نیاز به مقدمات قطعی داریم اما در برخی مسائل، مقدماتی که در اختیار داریم، احتمالی و نسبی است.

۱ در عبارت گزینه (۱) با بررسی و رد کردن فرضیه‌ها در ذهن، به

این نتیجه رسیدیم که او پزشک است:

او قصاب و خلبان نیست، زیرا آن‌ها در بیمارستان مشغول به کار نیستند، آشپز هم نمی‌تواند باشد، زیرا آشپز در این قسمت بیمارستان کار نمی‌کند؛ پس احتمالاً پزشک است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) کودک بر مبنای شباهت لباس پزشک و قصاب، حکم یکی را به دیگری تسری می‌دهد، پس استقرای تمثیلی است.

(۳) استقرای تعمیمی است.

(۴) فرد بر مبنای شباهت سایه و روح، حکم یکی را به دیگری تسری می‌دهد؛ پس استقرای تمثیلی است.

۴ جملات انشایی در منطق (امر، نهی، پرسشی، درخواست و

تمنا، ندا، تعجب، قسم و دعا) قضیه نیستند!

بررسی گزینه‌ها:

۱ و ۳ قسم و انشایی است. ۲ امری و انشایی است.

۴ حکم دارد و خبری است.

۳ ممکن است محتوای یک قضیه شرطی و حملی، یکسان باشد،

مثلاً:

اگر درس بخوانی، موفق می‌شوی. (شرطی)

با درس خواندن موفق می‌شوی. (حملی)

۴ قضیه حملی، به ترتیب از موضوع، محمول و نسبت تشکیل

شده است اما گاهی ترتیب منطقی آن به هم می‌ریزد.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) موضوع: هر کسی دانا باشد - محمول: توانا - نسبت: است.

(۲) موضوع: آن‌که خورد و گشت - محمول: نیکبخت - نسبت: است.

(۳) موضوع: سمنان - محمول: مرکز شهر گرمسار - نسبت: است.

(۴) موضوع: علم - محمول: از بهر دین پروردن - نسبت: است.

۴ قضیه شخصی: قضیه‌ای است که موضوع آن مفهوم جزئی است.

قضیه محصوره: قضیه‌ای است که موضوع آن مفهوم کلی است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) قضایای شخصی معال است موضوع کلی داشته باشند.

(۲) اگر در قضیه‌ای سور جزئی (مثل: بعضی، برخی) باشد، آن قضیه قطعاً محصوره است، قضایای محصوره سور می‌پذیرند.

(۳) قضایای سالبه ممکن است شخصی یا محصوره باشد.

(۴) اجزای قضیه «موضوع، محمول، نسبت» است. در صورتی‌که در محمول قضیه از یک مفهوم جزئی استفاده شود، ممکن است آن قضیه محصوره باشد.

مثال: همه آن‌ها علی را دوست دارند.

۲ مسائل بنیادین جهان مربوط به فلسفه است که در آن

روش‌های تجربی راهگشا نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) موضوع هر علمی، ویژگی منحصر به فرد آن علم است.

(۲) ریاضیات و فلسفه، هر دو عقلی هستند و از جهت روش به هم شبیه هستند.

(۳) برخی مسائل علوم انسانی مانند روان‌شناسی، تجربی هستند.

۲ فلسفه مضاف از بخش اصلی فلسفه تغذیه می‌کند، نه برعکس.

۳ بررسی گزینه‌ها:

(۱) عبارت مذکور درست می‌باشد، زیرا امروزه دامنه فلسفه‌های مضاف بسیار گسترده شده و روند استفاده از آن‌ها گسترش یافته است.

(۲) عبارت مذکور نادرست می‌باشد، زیرا امکان شناخت در بخش ریشه‌های فلسفه بررسی می‌شود، نه فلسفه مضاف!

(۳) عبارت مذکور درست می‌باشد، زیرا مبانی و زیربنای علوم در بخش فرعی فلسفه بررسی می‌شوند.

(۴) عبارت مذکور درست می‌باشد، زیرا وجودشناسی مربوط به بخش ریشه‌های فلسفه است و جزء فلسفه مضاف نمی‌باشد.

۲ بررسی گزینه‌ها:

(۱) فلسفه علوم اجتماعی از شاخه‌های فلسفه است.

(۲) جامعه‌شناسی از شاخه‌های علوم اجتماعی است و علوم اجتماعی از شاخه‌های فلسفه علوم اجتماعی است.

(۳) یکی از مسائل مطرح‌شده در فلسفه علوم اجتماعی، اصالت جامعه است و مسائل دیگری مثل اصالت فرد نیز مطرح می‌شود و بر هیچ‌کدام تأکید نمی‌شود.

(۴) مبانی علوم اجتماعی که همان فلسفه علوم اجتماعی است، توسط فیلسوفان بررسی می‌شود.

۲ این گروه در برنامه‌ریزی‌های فرهنگی و اقتصادی و ... رشد

جامعه را در اولویت قرار می‌دهند. (نه این‌که فقط به رشد جامعه توجه داشته باشند)

توجه: وقتی از اولویت سخن می‌گوییم بدان معناست که چیزی به نسبت چیز دیگر، اهمیت بیشتری دارد، اما نمی‌توان گفت مورد دوم که در اولویت نیست، بی‌اهمیت است. در مکتب اصالت جامعه نیز این چنین است و نمی‌توان از

منافع افراد صرف‌نظر کرد، بلکه باید گفت از آن‌جا که منافع افراد در گرو منفعت جامعه است، پس به منفعت جامعه توجه بیشتری می‌شود.

۱ نسبت میان فلسفه علوم مختلف با فلسفه به معنای دانش

خاص مانند نسبت بین دو دایره متداخل است که فلسفه به معنای دانش خاص، عام و فلسفه علوم اجتماعی، خاص خواهد بود زیرا به هر حال بخشی از دانش

فلسفه است؛ به عبارت دیگر، نسبت میان آن دو، عموم و خصوص مطلق است.

۱ با زیر نظر گرفتن اطرافیان و بررسی سخنان و رفتارهای آنان،

می‌توان ریشه‌های فکری آنان را کشف کرد (نه این‌که شکل داد) و فهمید که آنان چه عقیده و طرز فکری دارند.

با تحلیل عقاید و طرز فکر اطرافیان، می‌توان حدس زد آنان در زندگی خود چه اهدافی دارند و فهمید زندگی برای آنان چه معنایی دارد.

توجه: از آن‌جا که ریشه‌های فکری هر فردی، تصمیمات او را می‌سازد، با فهم ریشه‌های فکری او، می‌توان برخی تصمیماتش را حدس زد

۳ هر قضیه، یک جمله خبری بامعناست.

در تعریف قضیه، به سه مفهوم اشاره کردیم که به صورت جداگانه آن‌ها را بررسی می‌کنیم:

(الف) جمله بودن: یعنی قضیه، لزوماً تصدیق است.

(ب) خبری بودن: یعنی قضیه لزوماً قابلیت مشخص شدن صدق یا کذب دارد و ممکن نیست که جمله‌ای انشایی باشد.

(ج) بامعنا بودن: یعنی قضیه، معنای عرفی دارد و عباراتی نظیر «روز دوشنبه، شجاع است» نمی‌توانند قضیه باشند.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) صحیح نیست، زیرا جمله خبری‌ای که قابلیت صدق نداشته باشد، ممکن است قابلیت کذب داشته و در نتیجه قضیه باشد.

(۲) صحیح نیست، زیرا تنها یکی از شرایط قضیه، خبری بودن است و باید آن جمله خبری، معنادار نیز باشد.

(۳) صحیح است، زیرا جمله خبری‌ای که معنای عرفی دارد، قطعاً قابلیت صدق یا کذب دارد.

(۴) صحیح نیست، زیرا جمله‌ای که قابلیت کذب نداشته باشد، ممکن است قابلیت صدق داشته و در نتیجه قضیه باشد.

۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تلاش بشر برای پاسخ قانونمند به این سوالات موجب ظهور دانش فلسفه شد.

(۳) اهمیت دانش به پرسش‌های بنیادین به جای زندگی روزمره، تفکر فلسفی است، نه دانش فلسفه.

(۴) فلسفه، ادعای پاسخ صحیح به پرسش‌های بنیادین را ندارد، بلکه تلاش می‌کند به این پرسش‌ها پاسخ صحیح بدهد.

۴ تفکر، واسطه رسیدن انسان از مجهولات به معلومات و از

پرسش‌ها به پاسخ‌هاست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) به مراحل تفکر اشاره دارد نه تعریف تفکر.

(۲) مراحل تفکر با رسیدن به پاسخ پایان می‌یابد.

(۳) عبارت مناسبی برای توضیح مفهوم تفکر نیست.

۴ ساحل افتاده در این بیت از اقبال لاهوری همان واقف در

اندیشه ملاحظه‌کننده است. واقف کسی است که به دانش ظاهری دل خوش کرده و متوقف شده است و دروازه جهان بزرگ و برتر به رویش گشوده نشده است. او

فقط از شنیده‌ها بهره می‌برد و کارش تقلید از دیگران است.

۴ دانشمندان قبل از سقراط و زمان او، خود را سوفیست

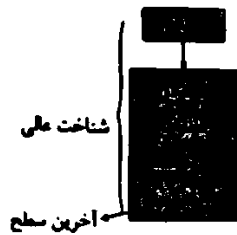
یعنی دانشمند می‌خواندند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) لفظ فلسفه، ریشه یونانی دارد و عربی‌شده کلمه فیلسوفیا است.

(۲) واژه فلسفه در یونان باستان اختصاص به علم خاصی که امروز رایج است، نداشت و تمام علوم را شامل می‌شد (مثلاً پزشکی نیز نوعی فیلسوفیا بود).

(۳) فیلسوفیا = فیلو (دوستداری) + سوفیا (داناایی)

«سلسله مراتب بیان های علمی»

سومین بیان علمی

نگاه حل مسئله نیز جزء عالی ترین مرتبه های شناخت است، اما در بین گزینه ها، گزینه (۲) صحیح تر است، زیرا قسمت های اول و آخرش نیز صحیح هستند.

۳ شناسایی علل افت تحصیلی ← بیان چرایی یک پدیده است
← تبیین

تعریف تفکر ← به چستی مربوط می شود ← توصیف

۴ برای تعریف عملیاتی باید متغیرهایی که تغییر می کنند را به گونه ای تعریف نمود که قابل اندازه گیری باشند. بنابراین در عبارت صورت سؤال ما سه متغیر سرسختی روان شناختی، تاب آوری و پیشرفت تحصیلی را باید تعریف کنیم. (این سه متغیر هر یک پرسشنامه خاص خود را دارند).

نگاه دختر یا پسر بودن نیز متغیر است اما به آن متغیر اسمی می گویند، زیرا قابل اندازه گیری نیست. در کتاب منظور از متغیر، متغیرهای کمی و قابل اندازه گیری است که باید آن ها را تعریف عملیاتی نمود.

۲ هر چه پردازش مفهومی تر باشد، شناخت شکل گرفته پایدارتر است. در گزینه های (۱)، (۳) و (۴) پردازش ادراکی صورت گرفته است، زیرا افراد فقط به جنبه های ظاهری توجه داشته اند؛ اما در گزینه (۲) کیفیت و مرغوبیت کالا مورد نظر است، پس شناخت براساس پردازش مفهومی است.

۴ در مصاحبه، محقق در ضمن گفت و گو و براساس پاسخ های دریافت کرده، پرسش بعدی خود را معلوم می کند. شاید بیش از هر روشی، افراد عادی جامعه با استفاده از آزمون های روان شناختی مواجه شده باشند.

۲ هر نظریه علمی که براساس مشاهده و تجربه شکل گرفته است، خود بر نظریات و مبانی غیر تجربی تکیه داشته است.

پروسی سایر گزینه ها:

(۱) روش های ارائه شده در علم تجربی، تنها در حیطه امور مشاهده پذیر، قابل اجرا و معتبر هستند.

(۳) پیش بینی انبساط فلز به وسیله گرما امر دشواری نیست.

(۴) مشاهده و تجربه، رکن اساسی روش علمی است.

۲ پرهیز از انجام کارهای بد ← درک اخلاقی

بازی با هم جنسان (بازی گروهی) ← اجتماعی

تصمیم گیری ← شناختی

۲ قdblند بودن مانند پدر ← عامل وراثتی

ارتباطات اجتماعی بالا به خاطر داشتن چند خواهر و برادر ← قرار گرفتن در

محیط اجتماعی مناسب ← یادگیری و عامل محیطی

هوش خوب مانند مادر ← عامل ژنتیکی

۳ گروه سوم، نگرشی نادرست درباره جهان و انسان دارند اما با تأمل دوباره می توانند خود را به گروه دوم برسانند.

پروسی سایر گزینه ها:

(۱) گروه اول کم تر به اموری مانند حقیقت انسان و جهان می اندیشند (نه این که اصلاً فکر نکنند).

(۲) گروه دوم می توانند هدف قابل قبولی برای زندگی برگزینند (لزوماً انتخاب هدف نکردماند، بلکه می توانند این کار را بکنند).

(۴) سلسله میان این گروه ها طولی نیست که جابه جایی به ترتیب باشد و هر کس در هر نقطه ای که باشد، می تواند وارد گروه دیگری شود.

۳ تفاوت فیلسوف و مردم عادی، در دو مورد خلاصه می شود: اولاً فیلسوف درباره مسائل به نحو جدی فکر می کند؛ ثانیاً با روش درست وارد مسائل می شود و پاسخ می دهد.

۱ افلاطون با بیان تمثیل غار می خواهد نشان دهد چگونه فلسفه انسان را به سمت آزادی حقیقی هدایت می کند. (نه این که انسان را به آزادی حقیقی برساند).

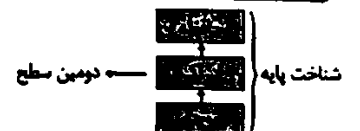
موارد موجود در گزینه های (۲)، (۳) و (۴) در همین راستا و هم مفهوم با عبارت ذکر شده هستند.

۴ در تمثیل غار آمده است: «غار را در زیر زمین در نظر بیاورید که در آن مردمانی به بند کشیده شده و توانایی حرکت و جابه جایی ندارند. روی این مردم به دیوار جلو، و پشتشان به دهانه غار است ... به فاصله ای دور، در پشت سر ایشان، آتشی روشن است که پرتو آن به درون غار می تابد. در پس آتش نیز دهانه غار قرار دارد. میان آتش و زندانیان راهی است که انسان ها و حیوانات و اشیای مختلف در این راه در حال رفت و آمد هستند ... سایه این انسان ها و حیوانات و اشیای بر دیواری که جلوی روی مردمان به بند کشیده قرار دارد، می افتد و این ها که جز این سایه ها را ندیده اند، این سایه ها را اشیای واقعی می پندارند» این عبارت ها نشان می دهد که عقاید آدمی در ابتدا مبتنی بر حواس است، اما عبارت مربوط به شخص تنومندی که زندانی را یاری می کند تا از غار خارج شود و به تدریج به روشنی خو کند، به ضرورت وجود یک راهنما تأکید دارد که نماد عقل یا فیلسوف است. هدف اصلی طرح تمثیل غار افلاطون نیز در اصل این است که نشان دهد عقل در رهایی انسان ها از جهل نقش مهمی دارد.

۲ در جست و جوی چیزی بودن در تعریف روش علمی باعث می شود تا روش علمی، هدفمند باشد؛ زیرا در این روش همواره به دنبال جست و جوی چیزی هستیم.

۲ در جست و جوی چیزی بودن در تعریف روش علمی باعث می شود تا روش علمی، هدفمند باشد؛ زیرا در این روش همواره به دنبال جست و جوی چیزی هستیم.

۲ در جست و جوی چیزی بودن در تعریف روش علمی باعث می شود تا روش علمی، هدفمند باشد؛ زیرا در این روش همواره به دنبال جست و جوی چیزی هستیم.

۲ دامنه سنی ۴۰ تا ۶۵ سالگی، دوره زندگی بزرگسالی دوم (میانسالی) را شامل می‌شود.

کوشیدن در تأدیب کودک، مربوط به هفت سال دوم زندگی است.

بررسی سایر گزینه‌ها.

۱ صحیح - در هفت، نماز دوم باید در تأدیب کودک کوشید.

۳ در هفت سال دوم، کودک فرمان‌بردار است. صحیح

۴ صحیح - صحیح

۱

ایستادن مستقل → بلند شدن از وضعیت نشسته → ایستادن با کمک
بدی قبلی

۴ هر سه گزینه (۱)، (۲) و (۳) به ویژگی‌های ثانویه اشاره دارند.

زیرا در تولیدمثل به طور مستقیم نقش ندارند، اما اسپرم‌سازی مستقیماً در تولیدمثل نقش دارد و ویژگی جنسی اولیه به شمار می‌رود.

۳ رشد سریع شناختی در نوجوانی و جوانی باعث می‌شود که فرد

بهرتر بتواند درباره مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی قضاوت کند و واکنش دقیق‌تری نشان دهد.

عضویت در گروه‌ها مربوط به ویژگی اجتماعی هویت است که خود هویت نیز مربوط به تغییرات در رشد اجتماعی است.

۴ علاقه به روان‌شناسی، آن چیزی است که وجود دارد ←

خود واقعی

علاقه به روان‌شناس شدن، چیزی است که در آینده به وجود می‌آید ← خود

ایده‌آل یا خود آرمانی

۳ طبق مثال کتاب درسی، کودکان در اخلاقی دانستن یک رفتار

به پیامد توجه می‌کنند و توجهی به قصد و نیت عمل اخلاقی ندارند که این امر با بزرگ شدن کودک تغییر می‌یابد.